

Overzicht Beheerpakketten Agrarisch Natuur- & Landschapsbeheer

Versie 2020

Vastgesteld:
12 november 2019

Overzicht beheerpakketten

A01a	Grasland met rustperiode: 1 april – 1 juni	4
A01b	Grasland met rustperiode: 1 april – 8 juni	5
A01c	Grasland met rustperiode: 1 april – 15 juni	6
A01d	Grasland met rustperiode: 1 april – 22 juni	7
A01l	Grasland met rustperiode: 1 mei – 15 juni	8
A01m	Grasland met rustperiode: 8 mei – 22 juni	9
A01q	Grasland met rustperiode: 1 mei – 1 juni	10
A01r	Grasland met rustperiode: 8 mei – 8 juni	11
A01s	Grasland met rustperiode: 1 mei – 8 juni	12
A01t	Grasland met rustperiode: 8 mei – 15 juni	13
A02a	Kuikenvelden, rustperiode van twee weken	14
A02b	Kuikenvelden, rustperiode van drie weken	15
A02c	Kuikenvelden, rustperiode van vier weken	16
A02d	Kuikenvelden, rustperiode van vijf weken	17
A02e	Kuikenvelden, rustperiode van zes weken	18
A03a	Plas-dras: inundatie 15 februari – 15 april.....	19
A03b	Plas-dras: inundatie 15 februari – 15 mei	20
A03c	Plas-dras: inundatie 15 februari – 15 juni	21
A03e	Plas-dras: greppel inundatie 15 februari – 15 april	22
A03f	Plas-dras: greppel inundatie 15 februari – 15 mei.....	23
A03g	Plas-dras: greppel inundatie 15 februari – 15 juni.....	24
A04a1	Legselbeheer i.c.m. plas-dras / kruidenrijk grasland.....	25
A04a2	Legselbeheer i.c.m. grasland met rustperiode	26
A04b	Rustperiode bouwland 1 april – 15 mei	27
A05a	Kruidenrijk grasland, 1 april – 15 juni	28
A05b	Kruidenrijk grasland, 1 april – 22 juni	29
A05c	Kruidenrijk grasland, 1 april – 1 juli.....	30
A05h	Kruidenrijk grasland, rand klasse A.....	31
A06a	Extensief beweid grasland: 1 mei - 15 juni, minimaal 1 en maximaal 1,5 GVE/ha	32
A06c	Extensief beweid grasland: 1 mei - 15 juni, minimaal 1 en maximaal 3 GVE/ha	33
A07a	Ruige mest.....	34
A08a	Hoog waterpeil: 15 feb – 15 jun, waterpeil naast beheereenheid min. 20 cm verhoogd t.o.v. het omringende waterpeil.....	35
A08b	Hoog waterpeil: 15 feb – 15 jun, waterpeil naast beheereenheid min. 30 cm verhoogd t.o.v. het omringende waterpeil	36
A08c	Hoog waterpeil: 15 feb – 15 jun, waterpeil naast beheereenheid min. 40 cm verhoogd t.o.v. het omringende waterpeil.....	37

A08d	Hoog waterpeil: 15 mrt – 15 jun, waterpeil naast beheereenheid min. 20 cm verhoogd t.o.v. het omringende waterpeil	38
A08e	Hoog waterpeil: 15 mrt – 15 jun, waterpeil naast beheereenheid min. 30 cm verhoogd t.o.v. het omringende waterpeil	39
A08f	Hoog waterpeil: 15 mrt – 15 jun, waterpeil naast beheereenheid min. 40 cm verhoogd t.o.v. het omringende waterpeil	40
L09a	Poel en klein historisch water: Kleine poel, van 1 sept – 15 okt, min. 75% van de poel is geschoond/gemaaid	41
L09b	Poel en klein historisch water: Grote poel en klein historisch water, van 1 sept – 15 okt, min. 75% van de poel is geschoond/gemaaid	42
L09f	Poel en klein historisch water: Jaarlijks beheer + eens in de 10 jaar opschonen binnen beheer periode, poel < 175 m²	43
L09h	Poel en klein historisch water: Jaarlijks beheer + eens in de 5 jaar opschonen binnen beheerperiode, poel > 175 m²	44
L09i	Poel en klein historisch water: Jaarlijks beheer + eens in de 10 jaar opschonen binnen beheerperiode, poel > 175 m²	45
A13b	Botanisch hooiland	46
A13b1	Botanisch hooiland (ontwikkelingspakket)	47
A13b2	Botanisch hooiland t.b.v. paapje (ontwikkelingspakket)	48
A13b3	Botanisch hooiland t.b.v. grote vuurvliender (ontwikkelingspakket)	49
A13d	Botanisch waardevolle hooilandrand	50
A13d1	Botanisch waardevolle hooilandrand (ontwikkelingspakket)	51
A15a	Wintervoedselakker: 1 juni – 1 maart	52
A19a	Kruidenrijke akkerrand, minimaal 3 meter breed	53
L20a1	Hakhoutbeheer, met verplicht jaarlijks beheer	54
L20b4	Elzensingel > 75% bedekking, jaarlijks beheer + periodiek afzetten in beheerperiode	55
L20c1	Houtwal en houtsingel, jaarlijks beheer + eindkap in beheerperiode (cyclus 10 jaar)	56
L20c3	Houtwal en houtsingel, jaarlijks beheer + eindkap in beheerperiode (cyclus 25 jaar)	57
L21	Beheer van knotbomenrijen	58
L22b	Knip- of scheerheg (eenmaal per 2-3 jaar)	59
L24	Struweelrand	60
L27	Hakhoutbosje	61
A30a	Nestgelegenheid zwarte stern	62
A41a	Verschralen voedselrijk grasland	63
A41b	Doorbreken dominante graslandfase (witbol, grote vossenstaart, rietgras, zachte dravik) 64	
A41c	Verschralen voedselrijk grasland plus aansluitend kuikenveld	65
A41d	Doorbreken dominante graslandfase plus aansluitend kuikenveld	66
Bijlage 1	Indicatorsoorten	67
Bijlage 2	Overzicht vergoedingen	69

A01a Grasland met rustperiode: 1 april – 1 juni

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Dit biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legfels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 april tot 1 juni.

Aanvullende beheervoorschriften:

- In de rustperiode vinden op de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- De rustperiode wordt jaarlijks in acht genomen;
- Ook buiten de rustperiode wordt ingezet op maximale bescherming van aanwezige weidevogelnesten en kuikens;
- Indien buiten de rustperiode nesten van weidevogels aanwezig zijn, worden deze bij landwerkzaamheden ontzien;
- Indien buiten de rustperiode weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4 tot 12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen.

Vergoeding per ha per jaar: € 333,39

A01b Grasland met rustperiode: 1 april – 8 juni

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Dit biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legsels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 april tot 8 juni.

Aanvullende beheervoorschriften:

- In de rustperiode vinden op de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- De rustperiode wordt jaarlijks in acht genomen;
- Ook buiten de rustperiode wordt ingezet op maximale bescherming van aanwezige weidevogelnesten en kuikens;
- Indien buiten de rustperiode nesten van weidevogels aanwezig zijn, worden deze bij landwerkzaamheden ontzien;
- Indien buiten de rustperiode weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4-12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen;
- De beheereenheid wordt buiten de rustperiode minimaal 1 keer per jaar gemaaid waarbij het maaisel afgevoerd wordt;
- Het gewas gaat kort de winter in.

Vergoeding per ha per jaar: € 485,90

A01c Grasland met rustperiode: 1 april – 15 juni

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Dit biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legsels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 april tot 15 juni.

Aanvullende beheervoorschriften:

- In de rustperiode vinden op de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- De rustperiode wordt jaarlijks in acht genomen;
- Ook buiten de rustperiode wordt ingezet op maximale bescherming van aanwezige weidevogelnesten en kuikens;
- Indien buiten de rustperiode nesten van weidevogels aanwezig zijn, worden deze bij landwerkzaamheden ontzien;
- Indien buiten de rustperiode weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4-12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen;
- De beheereenheid wordt buiten de rustperiode minimaal 1 keer per jaar gemaaid waarbij het maaisel afgevoerd wordt;
- Het gewas gaat kort de winter in.

Vergoeding per ha per jaar: € 649,70

A01d Grasland met rustperiode: 1 april – 22 juni

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Dit biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legfels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 april tot 22 juni.

Aanvullende beheervorschriften:

- In de rustperiode vinden op de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- De rustperiode wordt jaarlijks in acht genomen;
- Ook buiten de rustperiode wordt ingezet op maximale bescherming van aanwezige weidevogelnesten en kuikens;
- Indien buiten de rustperiode nesten van weidevogels aanwezig zijn, worden deze bij landwerkzaamheden ontzien;
- Indien buiten de rustperiode weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4-12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen.
- De beheereenheid wordt buiten de rustperiode minimaal 1 keer per jaar gemaaid waarbij het maaisel afgevoerd wordt;
- Het gewas gaat kort de winter in.

Vergoeding per ha per jaar: € 731,30

A011 Grasland met rustperiode: 1 mei – 15 juni

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Dit biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legfels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 mei tot 15 juni;
- Het gras wordt vanaf 1 maart tot het einde van de rustperiode niet gemaaid.

Aanvullende beheervoorschriften:

- In de rustperiode vinden op de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- De rustperiode wordt jaarlijks in acht genomen;
- Ook buiten de rustperiode wordt ingezet op maximale bescherming van aanwezige weidevogelnesten en kuikens;
- Indien buiten de rustperiode nesten van weidevogels aanwezig zijn, worden deze bij landwerkzaamheden ontzien;
- Indien buiten de rustperiode weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4-12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen.

Vergoeding per ha per jaar: € 273,80

A01m Grasland met rustperiode: 8 mei – 22 juni

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Dit biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legfels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 8 mei tot 22 juni;
- Het gras wordt vanaf 1 maart tot het einde van de rustperiode niet gemaaid.

Aanvullende beheervorschriften:

- In de rustperiode vinden op de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- De rustperiode wordt jaarlijks in acht genomen;
- Ook buiten de rustperiode wordt ingezet op maximale bescherming van aanwezige weidevogelnesten en kuikens;
- Indien buiten de rustperiode nesten van weidevogels aanwezig zijn, worden deze bij landwerkzaamheden ontzien;
- Indien buiten de rustperiode weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4-12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen.

Vergoeding per ha per jaar: € 273,80

A01q Grasland met rustperiode: 1 mei – 1 juni

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Dit biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legsels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 mei tot 1 juni;
- Het gras wordt vanaf 1 maart tot het einde van de rustperiode niet gemaaid.

Aanvullende beheervoorschriften:

- In de rustperiode vinden op de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- De rustperiode wordt jaarlijks in acht genomen;
- Ook buiten de rustperiode wordt ingezet op maximale bescherming van aanwezige weidevogelnesten en kuikens;
- Indien buiten de rustperiode nesten van weidevogels aanwezig zijn, worden deze bij landwerkzaamheden ontzien;
- Indien buiten de rustperiode weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4-12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen.

Vergoeding per ha per jaar: € 242,00

A01r Grasland met rustperiode: 8 mei – 8 juni

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Dit biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legsels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 8 mei tot 8 juni;
- Het gras wordt vanaf 1 maart tot het einde van de rustperiode niet gemaaid.

Aanvullende beheervoorschriften:

- In de rustperiode vinden op de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- De rustperiode wordt jaarlijks in acht genomen;
- Ook buiten de rustperiode wordt ingezet op maximale bescherming van aanwezige weidevogelnesten en kuikens;
- Indien buiten de rustperiode nesten van weidevogels aanwezig zijn, worden deze bij landwerkzaamheden ontzien;
- Indien buiten de rustperiode weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4-12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen.

Vergoeding per ha per jaar: € 242,00

A01s Grasland met rustperiode: 1 mei – 8 juni

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Dit biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legsels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 mei tot 8 juni;
- Het gras wordt vanaf 1 maart tot het einde van de rustperiode niet gemaaid.

Aanvullende beheervoorschriften:

- In de rustperiode vinden op de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- De rustperiode wordt jaarlijks in acht genomen;
- Ook buiten de rustperiode wordt ingezet op maximale bescherming van aanwezige weidevogelnesten en kuikens;
- Indien buiten de rustperiode nesten van weidevogels aanwezig zijn, worden deze bij landwerkzaamheden ontzien;
- Indien buiten de rustperiode weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4-12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen.

Vergoeding per ha per jaar: € 242,00

A01t Grasland met rustperiode: 8 mei – 15 juni

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Dit biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legfels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 8 mei tot 15 juni;
- Het gras wordt vanaf 1 maart tot het einde van de rustperiode niet gemaaid.

Aanvullende beheervoorschriften:

- In de rustperiode vinden op de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- De rustperiode wordt jaarlijks in acht genomen;
- Ook buiten de rustperiode wordt ingezet op maximale bescherming van aanwezige weidevogelnesten en kuikens;
- Indien buiten de rustperiode nesten van weidevogels aanwezig zijn, worden deze bij landwerkzaamheden ontzien;
- Indien buiten de rustperiode weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4-12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen.

Vergoeding per ha per jaar: € 242,00

A02a Kuikenvelden, rustperiode van twee weken

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Dit biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legsels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels. Bij het pakket kuikenvelden wordt de rustperiode ad hoc bepaald om rust te creëren op plaatsen waar dit nodig is.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 mei tot 1 augustus, gedurende twee weken.

Aanvullende beheervorschriften

- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- Indien de kuikenvelden in de vorm van randen worden aangelegd, dienen deze randen ten minste 6 meter breed te zijn;
- Kuikenvelden mogen op zijn vroegst op 1 juni worden gemaaid.

Vergoeding per ha per jaar: € 304,38

A02b Kuikenvelden, rustperiode van drie weken

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Dit biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legsels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels. Bij het pakket kuikenvelden wordt de rustperiode ad hoc bepaald om rust te creëren op plaatsen waar dit nodig is.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 mei tot 1 augustus, gedurende drie weken.

Aanvullende beheervorschriften

- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- Indien de kuikenvelden in de vorm van randen worden aangelegd, dienen deze randen ten minste 6 meter breed te zijn;
- Kuikenvelden mogen op zijn vroegst op 1 juni worden gemaaid.

Vergoeding per ha per jaar: € 456,89

A02c Kuikenvelden, rustperiode van vier weken

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Dit biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legsels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels. Bij het pakket kuikenvelden wordt de rustperiode ad hoc bepaald om rust te creëren op plaatsen waar dit nodig is.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 mei tot 1 augustus, gedurende vier weken.

Aanvullende beheervoorschriften

- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- Indien de kuikenvelden in de vorm van randen worden aangelegd, dienen deze randen ten minste 6 meter breed te zijn;
- Kuikenvelden mogen op zijn vroegst op 1 juni worden gemaaid.

Vergoeding per ha per jaar: € 609,39

A02d Kuikenvelden, rustperiode van vijf weken

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Dit biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legsels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels. Bij het pakket kuikenvelden wordt de rustperiode ad hoc bepaald om rust te creëren op plaatsen waar dit nodig is.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 mei tot 1 augustus, gedurende vijf weken.

Aanvullende beheervorschriften

- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- Indien de kuikenvelden in de vorm van randen worden aangelegd, dienen deze randen ten minste 6 meter breed te zijn;
- Kuikenvelden mogen op zijn vroegst op 1 juni worden gemaaid.

Vergoeding per ha per jaar: € 761,90

A02e Kuikenvelden, rustperiode van zes weken

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Dit biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legsels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels. Bij het pakket kuikenvelden wordt de rustperiode ad hoc bepaald om rust te creëren op plaatsen waar dit nodig is.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 mei tot 1 augustus, gedurende zes weken.

Aanvullende beheervorschriften

- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- Indien de kuikenvelden in de vorm van randen worden aangelegd, dienen deze randen ten minste 6 meter breed te zijn;
- Kuikenvelden mogen op zijn vroegst op 1 juni worden gemaaid.

Vergoeding per ha per jaar: € 914,41

A03a Plas-dras: inundatie 15 februari – 15 april

Beschrijving

Plas-dras biedt een aantrekkelijke biotoop voor weidevogels om te rusten, te foerageren en in goede conditie te komen voor het broedseizoen. Op plasdraspercelen kunnen voor het eigenlijke broedseizoen soms honderden weidevogels worden aangetroffen. De aantrekkingskracht is daarmee erg groot en gehoopt wordt dat een deel van deze weidevogels zal besluiten in het gebied te blijven om te broeden. Daarnaast bieden plas-draspercelen ook foerageer- en rustmogelijkheden buiten het directe broedseizoen, bijvoorbeeld voor al uitgevlogen jonge vogels en doortrekkers.

Beheereisen en voorschriften

- De beheereenheid is geïnundeerd (100% drassig). De inundatieperiode loopt van 15 februari tot 15 april.

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid is jaarlijks geïnundeerd;
- Op minimaal 60% van het oppervlak van het perceel is de laag water tussen de 5 en 20 cm diep;
- De beheereenheid wordt minimaal gemaaid na 1 augustus ivm behoud AAN-status perceel. Het gewas wordt hierbij afgevoerd;
- De beheereenheid gaat kort de winter in;
- Ook buiten de inundatieperiode wordt ingezet op maximale bescherming van aanwezige weidevogelnesten en kuikens;
- Indien buiten de inundatieperiode nesten van weidevogels aanwezig zijn, worden deze bij landwerkzaamheden ontzien;
- Indien buiten de inundatieperiode weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4-12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen.

Vergoeding per ha per jaar: € 912,33

A03b Plas-dras: inundatie 15 februari – 15 mei

Beschrijving

Plas-dras biedt een aantrekkelijke biotoop voor weidevogels om te rusten, te foerageren en in goede conditie te komen voor het broedseizoen. Op plasdraspercelen kunnen voor het eigenlijke broedseizoen soms honderden weidevogels worden aangetroffen. De aantrekkingskracht is daarmee erg groot en gehoopt wordt dat een deel van deze weidevogels zal besluiten in het gebied te blijven om te broeden. Daarnaast bieden plas-draspercelen ook foerageer- en rustmogelijkheden buiten het directe broedseizoen, bijvoorbeeld voor al uitgevlogen jonge vogels en doortrekkers.

Beheereisen en voorschriften

- De beheereenheid is geïnundeerd (100% drassig). De inundatieperiode loopt van 15 februari tot 15 mei.

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid is jaarlijks geïnundeerd;
- Op minimaal 60% van het oppervlak van het perceel is de laag water tussen de 5 en 20 cm diep;
- De beheereenheid wordt minimaal gemaaid na 1 augustus ivm behoud AAN-status perceel. Het gewas wordt hierbij afgevoerd;
- De beheereenheid gaat kort de winter in;
- Ook buiten de inundatieperiode wordt ingezet op maximale bescherming van aanwezige weidevogelnesten en kuikens;
- Indien buiten de inundatieperiode nesten van weidevogels aanwezig zijn, worden deze bij landwerkzaamheden ontzien;
- Indien buiten de inundatieperiode weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4-12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen.

Vergoeding per ha per jaar: € 1447,35

A03c Plas-dras: inundatie 15 februari – 15 juni

Beschrijving

Plas-dras biedt een aantrekkelijke biotoop voor weidevogels om te rusten, te foerageren en in goede conditie te komen voor het broedseizoen. Op plasdraspercelen kunnen voor het eigenlijke broedseizoen soms honderden weidevogels worden aangetroffen. De aantrekkingskracht is daarmee erg groot en gehoopt wordt dat een deel van deze weidevogels zal besluiten in het gebied te blijven om te broeden. Daarnaast bieden plas-draspercelen ook foerageer- en rustmogelijkheden buiten het directe broedseizoen, bijvoorbeeld voor al uitgevlogen jonge vogels en doortrekkers.

Beheereisen

- De beheereenheid is geïnundeerd (100% drassig). De inundatieperiode loopt van 15 februari tot 15 juni.

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid is jaarlijks geïnundeerd;
- Op minimaal 60% van het oppervlak van het perceel is de laag water tussen de 5 en 20 cm diep;
- De beheereenheid wordt minimaal gemaaid na 1 augustus ivm behoud AAN-status perceel. Het gewas wordt hierbij afgevoerd;
- De beheereenheid gaat kort de winter in;
- Ook buiten de inundatieperiode wordt ingezet op maximale bescherming van aanwezige weidevogelnesten en kuikens;
- Indien buiten de inundatieperiode nesten van weidevogels aanwezig zijn, worden deze bij landwerkzaamheden ontzien;
- Indien buiten de inundatieperiode weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4-12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen.

Vergoeding per ha per jaar: € 2403,37

A03e Plas-dras: greppel inundatie 15 februari – 15 april

Beschrijving

Plas-dras biedt een aantrekkelijke biotoop voor weidevogels om te rusten, te foerageren en in goede conditie te komen. Op plasdraspercelen kunnen voor het eigenlijke broedseizoen soms honderden weidevogels worden aangetroffen. De aantrekkingskracht is daarmee erg groot en gehoopt wordt dat een deel van deze weidevogels zal besluiten in het gebied te blijven om te broeden. Daarnaast bieden plas-draspercelen ook foerageer- en rustmogelijkheden buiten het directe broedseizoen, bijvoorbeeld voor al uitgevlogen jonge vogels en doortrekkers.

Beheereisen

- De beheereenheid is geïnundeerd (100% drassig). De inundatieperiode loopt van 15 februari tot 15 april.

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid is jaarlijks geïnundeerd;
- Op minimaal 60% van het oppervlak van het perceel is de laag water ten minste 5 cm diep;
- De beheereenheid wordt minimaal gemaaid na 1 augustus ivm behoud AAN-status perceel. Het gewas wordt hierbij afgevoerd;
- De beheereenheid gaat kort de winter in;
- Ook buiten de inundatieperiode wordt ingezet op maximale bescherming van aanwezige weidevogelnesten en kuikens;
- Indien buiten de inundatieperiode nesten van weidevogels aanwezig zijn, worden deze bij landwerkzaamheden ontzien;
- Indien buiten de inundatieperiode weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 12 tot 24 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen.

Vergoeding per ha per jaar: € 912,33

A03f Plas-dras: greppel inundatie 15 februari – 15 mei

Beschrijving

Plas-dras biedt een aantrekkelijke biotoop voor weidevogels om te rusten, te foerageren en in goede conditie te komen. Op plasdraspercelen kunnen voor het eigenlijke broedseizoen soms honderden weidevogels worden aangetroffen. De aantrekkingskracht is daarmee erg groot en gehoopt wordt dat een deel van deze weidevogels zal besluiten in het gebied te blijven om te broeden. Daarnaast bieden plas-draspercelen ook foerageer- en rustmogelijkheden buiten het directe broedseizoen, bijvoorbeeld voor al uitgevlogen jonge vogels en doortrekkers.

Beheereisen

- De beheereenheid is geïnundeerd (100% drassig). De inundatieperiode loopt van 15 februari tot 15 mei.

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid is jaarlijks geïnundeerd;
- Op minimaal 60% van het oppervlak van het perceel is de laag water ten minste 5 cm diep;
- De beheereenheid wordt minimaal gemaaid na 1 augustus ivm behoud AAN-status perceel. Het gewas wordt hierbij afgevoerd;
- De beheereenheid gaat kort de winter in;
- Ook buiten de inundatieperiode wordt ingezet op maximale bescherming van aanwezige weidevogelnesten en kuikens;
- Indien buiten de inundatieperiode nesten van weidevogels aanwezig zijn, worden deze bij landwerkzaamheden ontzien;
- Indien buiten de inundatieperiode weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4-12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen.

Vergoeding per ha per jaar: € 1447,35

A03g Plas-dras: greppel inundatie 15 februari – 15 juni

Beschrijving

Plas-dras biedt een aantrekkelijke biotoop voor weidevogels om te rusten, te foerageren en in goede conditie te komen voor het broedseizoen. Op plasdraspercelen kunnen voor het eigenlijke broedseizoen soms honderden weidevogels worden aangetroffen. De aantrekkingskracht is daarmee erg groot en gehoopt wordt dat een deel van deze weidevogels zal besluiten in het gebied te blijven om te broeden. Daarnaast bieden plas-draspercelen ook foerageer- en rustmogelijkheden buiten het directe broedseizoen, bijvoorbeeld voor al uitgevlogen jonge vogels en doortrekkers.

Beheereisen

- De beheereenheid is geïnundeerd (100% drassig). De inundatieperiode loopt van 15 februari tot 15 juni.

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid is jaarlijks geïnundeerd;
- Op minimaal 60% van het oppervlak van het perceel is de laag water ten minste 5 cm diep;
- De beheereenheid wordt minimaal gemaaid na 1 augustus ivm behoud AAN-status perceel. Het gewas wordt hierbij afgevoerd;
- De beheereenheid gaat kort de winter in;
- Ook buiten de inundatieperiode wordt ingezet op maximale bescherming van aanwezige weidevogelnesten en kuikens;
- Indien buiten de inundatieperiode nesten van weidevogels aanwezig zijn, worden deze bij landwerkzaamheden ontzien;
- Indien buiten de inundatieperiode weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4-12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen.

Vergoeding per ha per jaar: € 2403,37

A04a1 Legselbeheer i.c.m. plas-dras / kruidenrijk grasland

Beschrijving

Om weidevogels te beschermen is het niet altijd nodig om alle percelen waarop zich broedende weidevogels bevinden, te beleggen met een rustperiode. Het pakket legselbeheer kan een bijdrage leveren aan het weidevogelbeheer, door het legsel en de onmiddellijke omgeving hiervan te beschermen tegen landbouwkundige werkzaamheden. Legselbeheer kan zowel bestaan uit een perceel met grasland als uit bouwland. Door het plaatsen van nestbeschermers, of het op andere wijze ontzien van de legfels bij werkzaamheden, wordt de kans op het uitkomen van het legsel sterk vergroot. Percelen met legselbeheer hebben alleen nut als er in de directe omgeving bereikbaar foerageergebied voor jonge weidevogels aanwezig is, bijvoorbeeld in de vorm van kruidenrijk grasland. Het perceel met legselbeheer wordt grotendeels normaal agrarisch gebruikt. Bij landbouwkundige werkzaamheden, zoals maaien, weiden of inzaaien worden nesten worden gemarkeerd (bv. met stokken) of nestbeschermers geplaatst om ze te ontzien

Let op: het pakket legselbeheer wordt alleen afgesloten in combinatie met minimaal 0,5 hectare plas-dras/kruidenrijk grasland.

Beheereisen

- Er wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, tenminste via enclaves van minimaal 50 m² (alleen op grasland) of via het plaatsen van nestbeschermers. Gevonden nesten zijn geregistreerd (bijv op stalkaart of via geo informatie).

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid wordt tijdens het broedseizoen een of enkele malen afgezocht op aanwezige legfels. Gevonden legfels worden gemarkeerd, geregistreerd, en **gemeld** bij een door het collectief aangewezen persoon of vrijwilligersgroep;
- Nesten die in aanmerking komen voor een vergoeding worden binnen 5 dagen na het maaien **gemeld** bij een door het collectief aangewezen persoon en er wordt gewaarborgd dat de situatie controleerbaar is;
- Uitsluitend nesten van kritische weidevogels (zoals grutto, wulp, tureluur, kemphaan, watersnip, slobbeend en zomertaling), die bij het maaien worden gespaard, komen in aanmerking voor een vergoeding;
- De vergoeding is alleen van toepassing op nesten die bij het maaien zijn gespaard door het handhaven van een enclave van tenminste 50m²;
- Een nestenclave heeft een straal van minimaal 3,5 meter;
- Indien een perceel bouwland met nesten wordt bewerkt, dan wordt het nest gespaard door het tijdelijk te verplaatsen, of door middel van een nestbeschermer, of door om het nest heen te werken;
- Op percelen met nesten of kuikens wordt uitsluitend bij daglicht gemaaid. Daarnaast worden voldoende voorzorgsmaatregelen in acht genomen om aanwezige nesten of kuikens te sparen;
- Indien weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4-12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen.

Vergoeding per nest per jaar: € 125,00

A04a2 Legselbeheer i.c.m. grasland met rustperiode

Beschrijving

Om weidevogels te beschermen is het niet altijd nodig om alle percelen waarop zich broedende weidevogels bevinden, te beleggen met een rustperiode. Het pakket legselbeheer kan een bijdrage leveren aan het weidevogelbeheer, door het legsel en de onmiddellijke omgeving hiervan te beschermen tegen landbouwkundige werkzaamheden. Legselbeheer kan zowel bestaan uit een perceel met grasland als uit bouwland. Door het plaatsen van nestbeschermers of het op andere wijze ontzien van de legfels bij werkzaamheden, wordt de kans op het uitkomen van het legsel sterk vergroot. Percelen met legselbeheer hebben alleen nut als er in de directe omgeving bereikbaar foerageergebied voor jonge weidevogels aanwezig is, bijvoorbeeld in de vorm van kruidenrijk grasland. Het perceel met legselbeheer wordt grotendeels normaal agrarisch gebruikt. Nesten worden gemarkeerd met stokken of nestbeschermers om ze te ontzien bij landbouwkundige werkzaamheden, zoals maaien, weiden of inzaaien.

Let op: het pakket legselbeheer wordt alleen afgesloten in combinatie met minimaal 1 hectare grasland met rustperiode tot 1, 8 of 15 juni beheer.

Beheereisen en voorschriften

- Er wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, tenminste via enclaves van minimaal 50 m² (alleen op grasland) of via het plaatsen van nestbeschermers. Gevonden nesten zijn geregistreerd (bijv op stalkaart of via geo informatie).

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid wordt tijdens het broedseizoen een of enkele malen afgezocht op aanwezige legfels. Gevonden legfels worden gemarkeerd, geregistreerd, en **gemeld** bij een door het collectief aangewezen persoon of vrijwilligersgroep. Nesten die in aanmerking komen voor een vergoeding worden binnen 5 dagen na het maaien gemeld en er wordt gewaarborgd dat de situatie controleerbaar is;
- Uitsluitend nesten van weidevogels zoals grutto, wulp, tureluur, kemphaan, watersnip, slobbeend en zomertaling, die bij het maaien worden gespaard, komen in aanmerking voor een vergoeding;
- De vergoeding is alleen van toepassing op nesten die bij het maaien zijn gespaard door het handhaven van een enclave van tenminste 50m²;
- Een nestenclave heeft een straal van minimaal 3,5 meter;
- Indien een perceel bouwland met nesten wordt bewerkt, dan wordt het nest gespaard door het tijdelijk te verplaatsen, of door middel van een nestbeschermer, of door om het nest heen te werken;
- Op percelen met nesten of kuikens wordt uitsluitend bij daglicht gemaaid. Daarnaast worden voldoende voorzorgsmaatregelen in acht genomen om aanwezige nesten of kuikens te sparen;
- Indien weidevogelkuikens op het perceel aanwezig zijn, wordt uitsluitend van binnen naar buiten gemaaid en/of worden 4-12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken geplaatst om aanwezige kuikens te verjagen naar een ander perceel. In overleg met een hiertoe door het collectief aangewezen persoon kan een alternatieve kuikenvriendelijke werkwijze worden gekozen.

Vergoeding per nest per jaar: € 50,00

A04b Rustperiode bouwland 1 april – 15 mei

Beschrijving

Kieviten broeden steeds meer op bouwland (met name maispercelen). Actieve nestbescherming kan de nestoverleving sterk verhogen. De jongen hebben echter grote moeite om te overleven in regulier beheerd bouwland. Het uitstellen van de bewerkingen op bouwland tot 15 mei biedt zowel bescherming voor de legsels als voor de kuikens om de kritieke fase goed door te komen. De ontwikkeling van spontane vegetatie op het braakliggende bouwland biedt dekking voor de kuikens en trekt insecten aan.

Afbakening

Op het betreffende of aangrenzend perceel zijn minimaal 5 legsels van kieviten aangetroffen of op basis van ervaringen in voorgaande jaren kunnen deze worden verwacht.

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in CGBD)

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 april tot 15 mei;
- In de rustperiode vinden op de oppervlakte geen bewerkingen plaats.

Aanvullende beheervoorschriften

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van ten minste 1 april tot en met 15 mei. Als eerder dan 15 april legsels worden aangetroffen dan geldt de rustperiode vanaf het moment dat er legsels zijn geconstateerd en gemeld bij het Collectief. In deze periode worden geen werkzaamheden uitgevoerd zoals zaaien, frezen, schoffelen en eggen.

Vergoeding per ha per jaar: € 351,65

A05a Kruidenrijk grasland, 1 april – 15 juni

Beschrijving

Kruidenrijke graslanden zijn van grote waarde voor opgroeiende weidevogelkuikens, die hier voedsel (insecten) en schuilgelegenheid kunnen vinden. Kruidenrijke percelen hebben een aantrekkelijke werking op weidevogelkuikens en kunnen dan ook een belangrijk toevluchtsoord vormen als omliggend grasland wordt gemaaid.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 april tot 15 juni;
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid;
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd;
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit bijlage 1 zijn in transect aanwezig in de periode half april tot september (groeiseizoen).

Aanvullende beheervorschriften

- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. van pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en brandnetel;
- Er is uitsluitend bemesting met vaste mest toegestaan en alleen buiten de rustperiode;
- Het gewas wordt jaarlijks voor 1 augustus afgevoerd door middel van maaien en afvoeren. Vaker maaien en afvoeren is toegestaan;
- Het gewas gaat kort de winter in;
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.

Vergoeding per ha per jaar: € 1250,54

A05b Kruidenrijk grasland, 1 april – 22 juni

Beschrijving

Kruidenrijke graslanden zijn van grote waarde voor opgroeiende weidevogelkuikens, die hier voedsel (insecten) en schuilgelegenheid kunnen vinden. Kruidenrijke percelen hebben een aantrekkelijke werking op weidevogelkuikens en kunnen dan ook een belangrijk toevluchtsoord vormen als omliggend grasland wordt gemaaid.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 april tot 22 juni;
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid;
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd;
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit bijlage 1 zijn in transect aanwezig in de periode x tot y (groeiseizoen).

Aanvullende beheervoorschriften

- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. van pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en brandnetel;
- Er is uitsluitend bemesting met vaste mest toegestaan en alleen buiten de rustperiode;
- Het gewas wordt jaarlijks voor 1 augustus afgevoerd door middel van maaien en afvoeren. Vaker maaien en afvoeren is toegestaan;
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.

Vergoeding per ha per jaar: € 1438,21

A05c Kruidenrijk grasland, 1 april – 1 juli

Beschrijving

Kruidenrijke graslanden zijn van grote waarde voor opgroeiende weidevogelkuikens, die hier voedsel (insecten) en schuilgelegenheid kunnen vinden. Kruidenrijke percelen hebben een aantrekkelijke werking op weidevogelkuikens en kunnen dan ook een belangrijk toevluchtsoord vormen als omliggend grasland wordt gemaaid.

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 april tot 1 juli;
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid;
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd;
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit bijlage 1 zijn in transect aanwezig in de periode x tot y (groeiseizoen).

Aanvullende beheervoorschriften

- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan;
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. van pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en brandnetel;
- Er is uitsluitend bemesting met vaste mest toegestaan en alleen buiten de rustperiode;
- Het gewas wordt jaarlijks voor 1 augustus afgevoerd door middel van maaien en afvoeren. Vaker maaien en afvoeren is toegestaan;
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.

Vergoeding per ha per jaar: € 1545,45

A05h Kruidenrijk grasland, rand klasse A

Beschrijving

Kruidenrijke graslanden zijn van grote waarde voor opgroeiende weidevogelkuikens, die hier voedsel (insecten) en schuilgelegenheid kunnen vinden. Kruidenrijke percelen en randen hebben een aantrekkende werking op weidevogelkuikens en kunnen dan ook een belangrijk toevluchtsoord vormen als omliggend grasland wordt gemaaid.

Beheereisen

- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats;
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid;
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd;
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit bijlage 1 zijn in transect aanwezig in de periode x tot y (groeiseizoen).

Aanvullende beheervoorschriften

- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. van pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en brandnetel;
- Bemesting is in het geheel niet toegestaan;
- Beweidings van de beheereenheid is toegestaan wanneer de beheereenheid is gelegen langs de randen van een perceel;
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid;
- De beheereenheid is in het geval van randenbeheer minimaal 2 en maximaal 6 meter breed en minimaal 200 m² groot.

Vergoeding per ha per jaar: € 1062,87

A06a   **Extensief beweid grasland: 1 mei - 15 juni, minimaal 1 en maximaal 1,5 GVE/ha**

Beschrijving

Extensief beweid grasland dient als broedgebied voor met name de later broedende soorten, maar ook als foerageergebied voor adulte vogels en kuikens. Extensief beweid grasland is structureel rijk grasland, omdat er vanwege de lage veedichtheid verschillen in het beweidingpatroon ontstaan. Landbouwkundige werkzaamheden en chemische onkruidbestrijding niet zijn toegestaan in de rustperiode, wel mag er beweid worden met een lage beweidingdichtheid. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan omdat kruiden insecten aantrekken, die als voedsel dienen voor de weidevogels en hun kuikens en daarmee van belang zijn voor het broedsucces van de weidevogels.

Beheereisen

- Beweiding is verplicht vanaf 1 mei tot 15 juni met minimale 1 en maximale veebezetting 1,5 GVE*/ha.

Aanvullende beheervorschriften

- Rustperiode is van 1 april tot 15 juni;
- Tijdens de rustperiode wordt de beheereenheid niet gemaaid, gerold, geslept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest. In deze periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan.
- De beheereenheid wordt buiten de rustperiode minimaal 1 keer per jaar gemaaid waarbij het maaisel afgevoerd wordt.

* Toelichting GVE (Grootvee-eenheid):

▪ Stieren, koeien en andere runderen ouder dan 2 jaar en paardachtigen ouder dan 6 maanden	= 1 GVE
▪ Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar	= 0,6 GVE
▪ Runderen jonger dan 6 maanden	= 0,4 GVE
▪ Schapen, lammeren en geiten	= 0,15 GVE

Vergoeding per ha per jaar: € 581,08

A06c   **Extensief beweid grasland: 1 mei - 15 juni, minimaal 1 en maximaal 3 GVE/ha**

Beschrijving

Extensief beweid grasland dient als broedgebied voor met name de later broedende soorten, maar ook als foerageergebied voor adulte vogels en kuikens. Extensief beweid grasland is structureel rijk grasland, omdat er vanwege de lage veedichtheid verschillen in het beweidingpatroon ontstaan. Landbouwkundige werkzaamheden en chemische onkruidbestrijding niet zijn toegestaan in de rustperiode, wel mag er beweid worden met een lage beweidingdichtheid. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan omdat kruiden insecten aantrekken, die als voedsel dienen voor de weidevogels en hun kuikens en daarmee van belang zijn voor het broedsucces van de weidevogels.

Beheereisen

- Beweiding is verplicht vanaf 1 mei tot 15 juni met minimale 1 en maximale veebezetting 3 GVE*/ha.

Aanvullende beheervoorschriften

- Rustperiode is van 1 april tot 15 juni;
- Tijdens de rustperiode wordt de beheereenheid niet gemaaid, gerold, geslept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest. In deze periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan;
- De beheereenheid wordt buiten de rustperiode minimaal 1 keer per jaar gemaaid waarbij het maaisel afgevoerd wordt.

* Toelichting GVE (Grootvee-eenheid):

▪ Stieren, koeien en andere runderen ouder dan 2 jaar en paardachtigen ouder dan 6 maanden	= 1 GVE
▪ Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar	= 0,6 GVE
▪ Runderen jonger dan 6 maanden	= 0,4 GVE
▪ Schapen, geiten én lammeren	= 0,15 GVE

Vergoeding per ha per jaar: € 398,43

A07a Ruige mest

Beschrijving

Het uitrijden van ruige mest is gunstig in een totaalaanpak voor weidevogelbeheer. Het bevordert een 'rustige' grasgroei, waardoor het gewas minder vol wordt en geschikt is voor kuikens. Ook zorgt ruige mest voor meer structuur in het gewas en biedt het meer ruimte voor kruiden. De organische mest zorgt bovendien voor een rijk bodemleven waarop oudervogels kunnen foerageren. Ten slotte wordt het stro in de ruige mest door sommige vogels, met name Kieviten, ook gebruikt als nestmateriaal.

Beheereisen

- Bemesting met ruige stalmest is verplicht; **melding** achteraf binnen 7 dagen.

Aanvullende beheervoorschriften

- Op de beheereenheid wordt in een kalenderjaar ten minste 10 en maximaal 20 ton ruige stalmest per hectare uitgereden;
- De ruige stalmest wordt in één keer tussen 1 februari en de begindatum van de rustperiode van het betreffende agrarische beheerpakket, óf vanaf de dag volgend op de einddatum van de rustperiode van het betreffende agrarische beheerpakket tot 1 september opgebracht, waarbij per beheerjaar slechts één melding gedaan mag worden;
- Van het uitrijden van de ruige stalmest wordt binnen 7 dagen na dat uitrijden **melding** gedaan in het administratiesysteem van het Collectief. De melding gaat vergezeld van:
  - het nummer van de beheereenheid waarop ruige mest is uitgereden
  - de oppervlakte waarop ruige mest is uitgereden
  - de datum waarop de ruige mest is uitgereden

Vergoeding per ha per jaar: € 115,60

A08a Hoog waterpeil: 15 feb – 15 jun, waterpeil naast beheereenheid min. 20 cm verhoogd t.o.v. het omringende waterpeil

Beschrijving

Bij een hoog waterpeil blijft bodemleven (zoals regenwormen) meer aan de oppervlakte waardoor weidevogels zoals grutto en scholekster makkelijker kunnen foerageren. De zachte bodem maakt het mogelijk voor weidevogels om met hun lange snavel in de bodem te kunnen prikken. Het verhogen van het waterpeil zorgt eveneens voor een tragere grasgroei waardoor kruiden en bloemen meer ruimte krijgen om te kunnen groeien en er een open vegetatiestructuur ontstaat die aantrekkelijker is om in te broeden.

Beheereisen

- Door een tijdelijke, plaatselijke voorziening is het oppervlaktewaterpeil van 15 februari tot 15 juni minimaal 20 centimeter hoger dan eerste volgende watergang.

Aanvullende beheervoorschriften

- Het oppervlaktewaterpeil naast de beheereenheid bereikt ná de verhoging een peil t.o.v. het (gemiddelde) maaiveld van 25 centimeter of minder op veengrond en 40 centimeter of minder op kleigrond;
- Het pakket kan niet worden afgesloten in gebieden die volgens het peilbesluit van het waterschap een drooglegging hebben van 70 cm of meer (zomerpeil). Te allen tijde, echter, moet op de beheereenheid de hiervoor genoemde drooglegging (respectievelijk 25 en 40 cm) gerealiseerd zijn;
- Er is een schriftelijke toestemming nodig van het waterschap;
- Het verschil tussen het opgezette peil en het omringende peil is bij de peilscheidingen of stuwstukjes te meten;
- Voor de bepaling van de door de peilverhoging beïnvloede oppervlakte (= de oppervlakte waarop de beheervergoeding betrekking heeft, de oppervlakte die dus ingetekend moet worden in SCAN-GIS) wordt de volgende methode geadviseerd: vanuit de watergang waarin het peil is opgezet wordt aan weerszijden op de oever vanaf de waterlijn 25 meter het land in een effect verwacht. De lengte van de watergang x 25 meter op de ene oever, plus lengte watergang x 25 meter op de andere oever = de beïnvloede oppervlakte. Uiteraard moet hierbij wel gecorrigeerd worden voor overlap in hoeken van percelen.

Vergoeding per ha per jaar: € 105,05

A08b Hoog waterpeil: 15 feb – 15 jun, waterpeil naast beheereenheid min. 30 cm verhoogd t.o.v. het omringende waterpeil

Beschrijving

Bij een hoog waterpeil blijft bodemleven (zoals regenwormen) meer aan de oppervlakte waardoor weidevogels zoals grutto en scholekster makkelijker kunnen foerageren. De zachte bodem maakt het mogelijk voor weidevogels om met hun lange snavel in de bodem te kunnen prikken. Het verhogen van het waterpeil zorgt eveneens voor een tragere grasgroei waardoor kruiden en bloemen meer ruimte krijgen om te kunnen groeien en er een open vegetatiestructuur ontstaat die aantrekkelijker is om in te broeden.

Beheereisen

- Door een tijdelijke, plaatselijke voorziening is het oppervlaktewaterpeil van 15 februari tot 15 juni minimaal 30 centimeter hoger dan eerste volgende watergang.

Aanvullende beheervoorschriften

- Het oppervlaktewaterpeil naast de beheereenheid bereikt ná de verhoging een peil t.o.v. het (gemiddelde) maaiveld van 25 centimeter of minder op veengrond en 40 centimeter of minder op kleigrond;
- Het pakket kan niet worden afgesloten in gebieden die volgens het peilbesluit van het waterschap een drooglegging hebben van 70 cm of meer (zomerpeil). Te allen tijde, echter, moet op de beheereenheid de hiervoor genoemde drooglegging (respectievelijk 25 en 40 cm) gerealiseerd zijn;
- Er is een schriftelijke toestemming nodig van het waterschap;
- Het verschil tussen het opgezette peil en het omringende peil is bij de peilscheidingen of stuwijtjes te meten;
- Voor de bepaling van de door de peilverhoging beïnvloede oppervlakte (= de oppervlakte waarop de beheervergoeding betrekking heeft, de oppervlakte die dus ingetekend moet worden in SCAN-GIS) wordt de volgende methode geadviseerd: vanuit de watergang waarin het peil is opgezet wordt aan weerszijden op de oever vanaf de waterlijn 25 meter het land in een effect verwacht. De lengte van de watergang x 25 meter op de ene oever, plus lengte watergang x 25 meter op de andere oever = de beïnvloede oppervlakte. Uiteraard moet hierbij wel gecorrigeerd worden voor overlap in hoeken van percelen.

Vergoeding per ha per jaar: € 157,58

A08c Hoog waterpeil: 15 feb – 15 jun, waterpeil naast beheereenheid min. 40 cm verhoogd t.o.v. het omringende waterpeil

Beschrijving

Bij een hoog waterpeil blijft bodemleven (zoals regenwormen) meer aan de oppervlakte waardoor weidevogels zoals grutto en scholekster makkelijker kunnen foerageren. De zachte bodem maakt het mogelijk voor weidevogels om met hun lange snavel in de bodem te kunnen prikken. Het verhogen van het waterpeil zorgt eveneens voor een tragere grasgroei waardoor kruiden en bloemen meer ruimte krijgen om te kunnen groeien en er een open vegetatiestructuur ontstaat die aantrekkelijker is om in te broeden.

Beheereisen

- Door een tijdelijke, plaatselijke voorziening is het oppervlaktewaterpeil van 15 februari tot 15 juni minimaal 40 centimeter hoger dan eerste volgende watergang.

Aanvullende beheervoorschriften

- Het oppervlaktewaterpeil naast de beheereenheid bereikt ná de verhoging een peil t.o.v. het (gemiddelde) maaiveld van 25 centimeter of minder op veengrond en 40 centimeter of minder op kleigrond;
- Het pakket kan niet worden afgesloten in gebieden die volgens het peilbesluit van het waterschap een drooglegging hebben van 70 cm of meer (zomerpeil). Te allen tijde, echter, moet op de beheereenheid de hiervoor genoemde drooglegging (respectievelijk 25 en 40 cm) gerealiseerd zijn;
- Er is een schriftelijke toestemming nodig van het waterschap;
- Het verschil tussen het opgezette peil en het omringende peil is bij de peilscheidingen of stuwijtjes te meten;
- Voor de bepaling van de door de peilverhoging beïnvloede oppervlakte (= de oppervlakte waarop de beheervergoeding betrekking heeft, de oppervlakte die dus ingetekend moet worden in SCAN-GIS) wordt de volgende methode geadviseerd: vanuit de watergang waarin het peil is opgezet wordt aan weerszijden op de oever vanaf de waterlijn 25 meter het land in een effect verwacht. De lengte van de watergang x 25 meter op de ene oever, plus lengte watergang x 25 meter op de andere oever = de beïnvloede oppervlakte. Uiteraard moet hierbij wel gecorrigeerd worden voor overlap in hoeken van percelen.

Vergoeding per ha per jaar: € 210,10

A08d Hoog waterpeil: 15 mrt – 15 jun, waterpeil naast beheereenheid min. 20 cm verhoogd t.o.v. het omringende waterpeil

Beschrijving

Bij een hoog waterpeil blijft bodemleven (zoals regenwormen) meer aan de oppervlakte waardoor weidevogels zoals grutto en scholekster makkelijker kunnen foerageren. De zachte bodem maakt het mogelijk voor weidevogels om met hun lange snavel in de bodem te kunnen prikken. Het verhogen van het waterpeil zorgt eveneens voor een tragere grasgroei waardoor kruiden en bloemen meer ruimte krijgen om te kunnen groeien en er een open vegetatiestructuur ontstaat die aantrekkelijker is om in te broeden.

Beheereisen

- Door een tijdelijke, plaatselijke voorziening is het oppervlaktewaterpeil van 15 maart tot 15 juni minimaal 20 centimeter hoger dan eerste volgende watergang.

Aanvullende beheervoorschriften

- Het oppervlaktewaterpeil naast de beheereenheid bereikt ná de verhoging een peil t.o.v. het (gemiddelde) maaiveld van 25 centimeter of minder op veengrond en 40 centimeter of minder op kleigrond;
- Het pakket kan niet worden afgesloten in gebieden die volgens het peilbesluit van het waterschap een drooglegging hebben van 70 cm of meer (zomerpeil). Te allen tijde, echter, moet op de beheereenheid de hiervoor genoemde drooglegging (respectievelijk 25 en 40 cm) gerealiseerd zijn;
- Er is een schriftelijke toestemming nodig van het waterschap;
- Het verschil tussen het opgezette peil en het omringende peil is bij de peilscheidingen of stuwijtjes te meten;
- Voor de bepaling van de door de peilverhoging beïnvloede oppervlakte (= de oppervlakte waarop de beheervergoeding betrekking heeft, de oppervlakte die dus ingetekend moet worden in SCAN-GIS) wordt de volgende methode geadviseerd: vanuit de watergang waarin het peil is opgezet wordt aan weerszijden op de oever vanaf de waterlijn 25 meter het land in een effect verwacht. De lengte van de watergang x 25 meter op de ene oever, plus lengte watergang x 25 meter op de andere oever = de beïnvloede oppervlakte. Uiteraard moet hierbij wel gecorrigeerd worden voor overlap in hoeken van percelen.

Vergoeding per ha per jaar: € 52,53

A08e Hoog waterpeil: 15 mrt – 15 jun, waterpeil naast beheereenheid min. 30 cm verhoogd t.o.v. het omringende waterpeil

Beschrijving

Bij een hoog waterpeil blijft bodemleven (zoals regenwormen) meer aan de oppervlakte waardoor weidevogels zoals grutto en scholekster makkelijker kunnen foerageren. De zachte bodem maakt het mogelijk voor weidevogels om met hun lange snavel in de bodem te kunnen prikken. Het verhogen van het waterpeil zorgt eveneens voor een tragere grasgroei waardoor kruiden en bloemen meer ruimte krijgen om te kunnen groeien en er een open vegetatiestructuur ontstaat die aantrekkelijker is om in te broeden.

Beheereisen

- Door een tijdelijke, plaatselijke voorziening is het oppervlaktewaterpeil van 15 maart tot 15 juni minimaal 30 centimeter hoger dan eerste volgende watergang.

Aanvullende beheervoorschriften

- Het oppervlaktewaterpeil naast de beheereenheid bereikt ná de verhoging een peil t.o.v. het (gemiddelde) maaiveld van 25 centimeter of minder op veengrond en 40 centimeter of minder op kleigrond;
- Het pakket kan niet worden afgesloten in gebieden die volgens het peilbesluit van het waterschap een drooglegging hebben van 70 cm of meer (zomerpeil). Te allen tijde, echter, moet op de beheereenheid de hiervoor genoemde drooglegging (respectievelijk 25 en 40 cm) gerealiseerd zijn;
- Er is een schriftelijke toestemming nodig van het waterschap;
- Het verschil tussen het opgezette peil en het omringende peil is bij de peilscheidingen of stuwijtjes te meten;
- Voor de bepaling van de door de peilverhoging beïnvloede oppervlakte (= de oppervlakte waarop de beheervergoeding betrekking heeft, de oppervlakte die dus ingetekend moet worden in SCAN-GIS) wordt de volgende methode geadviseerd: vanuit de watergang waarin het peil is opgezet wordt aan weerszijden op de oever vanaf de waterlijn 25 meter het land in een effect verwacht. De lengte van de watergang x 25 meter op de ene oever, plus lengte watergang x 25 meter op de andere oever = de beïnvloede oppervlakte. Uiteraard moet hierbij wel gecorrigeerd worden voor overlap in hoeken van percelen.

Vergoeding per ha per jaar: € 78,79

A08f Hoog waterpeil: 15 mrt – 15 jun, waterpeil naast beheereenheid min. 40 cm verhoogd t.o.v. het omringende waterpeil

Beschrijving

Bij een hoog waterpeil blijft bodemleven (zoals regenwormen) meer aan de oppervlakte waardoor weidevogels zoals grutto en scholekster makkelijker kunnen foerageren. De zachte bodem maakt het mogelijk voor weidevogels om met hun lange snavel in de bodem te kunnen prikken. Het verhogen van het waterpeil zorgt eveneens voor een tragere grasgroei waardoor kruiden en bloemen meer ruimte krijgen om te kunnen groeien en er een open vegetatiestructuur ontstaat die aantrekkelijker is om in te broeden.

Beheereisen

- Door een tijdelijke, plaatselijke voorziening is het oppervlaktewaterpeil van 15 maart tot 15 juni minimaal 40 centimeter hoger dan eerste volgende watergang.

Aanvullende beheervoorschriften

- Het oppervlaktewaterpeil naast de beheereenheid bereikt ná de verhoging een peil t.o.v. het (gemiddelde) maaiveld van 25 centimeter of minder op veengrond en 40 centimeter of minder op kleigrond;
- Het pakket kan niet worden afgesloten in gebieden die volgens het peilbesluit van het waterschap een drooglegging hebben van 70 cm of meer (zomerpeil). Te allen tijde, echter, moet op de beheereenheid de hiervoor genoemde drooglegging (respectievelijk 25 en 40 cm) gerealiseerd zijn;
- Er is een schriftelijke toestemming nodig van het waterschap;
- Het verschil tussen het opgezette peil en het omringende peil is bij de peilscheidingen of stuwijtjes te meten;
- Voor de bepaling van de door de peilverhoging beïnvloede oppervlakte (= de oppervlakte waarop de beheervergoeding betrekking heeft, de oppervlakte die dus ingetekend moet worden in SCAN-GIS) wordt de volgende methode geadviseerd: vanuit de watergang waarin het peil is opgezet wordt aan weerszijden op de oever vanaf de waterlijn 25 meter het land in een effect verwacht. De lengte van de watergang x 25 meter op de ene oever, plus lengte watergang x 25 meter op de andere oever = de beïnvloede oppervlakte. Uiteraard moet hierbij wel gecorrigeerd worden voor overlap in hoeken van percelen.

Vergoeding per ha per jaar: € 105,05

L09a Poel en klein historisch water: Kleine poel, van 1 sept – 15 okt, min. 75% van de poel is geschoond/gemaaid

Beschrijving

Poelen en het aangrenzende landbiotoop zijn van groot belang als leefgebied voor amfibieën zoals kamsalamander en knoflookpad. Openheid rondom (een deel van) de poel is van belang om een goede voortplantingsbiotoop voor amfibieën te behouden. Door vegetatie periodiek en gefaseerd te maaien, vinden insecten in de niet-gemaaide delen een overwinteringsplek. Het is van belang te voorkomen dat de poel dichtgroeit, dichtslibt en verlandt. Door regelmatig het teveel aan slib, afgestorven plantenresten en waterplanten te verwijderen (opschonen) blijft ook de zuurstofvoorziening in het water op peil. Het beste is om opschonen van de poel in fases uit te voeren. Op deze manier wordt niet de hele poel door de onderhoudswerkzaamheden verstoord, en blijft altijd een deel van de begroeiing in stand waar de, in de poel aanwezige, organismen heen kunnen vluchten. Bij een groter en/of dieper water is kans op aanwezigheid van vis. Het water is dan minder geschikt voor amfibieën, omdat vissen de amfibie-eitjes opeten.

Beheereisen

- Minimaal 5% tot maximaal 35% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks geschoond en/of gemaaid;
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd.

Aanvullende beheervorschriften

- Minimaal de helft van het natte oppervlakte van de poel bestaat in de periode 15 maart tot 15 juni uit open water. Voor behoud van voldoende open water wordt het element periodiek opgeschoond. Een incidentele droogval is toegestaan in de periode 15 juni tot 15 november;
- Vertrapping van de oevers bij het gebruik van het element als veedrinkpoel wordt voorkomen. Bij het gebruik als veedrinkpoel is minimaal de helft van de oeverlengte uitgerasterd;
- Bomen en struweel op de oever is alleen toegestaan op de noordelijke oever, voor 1/3 van de totale oeverlengte;
- De oever van de poel dient flauw op te lopen en heeft minimaal 1/3 deel een talud van 1:5;
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element gebruikt worden;
- Er mogen geen vissen of andere dieren (zoals eenden en ganzen) worden uitgezet of gekweekt;
- Slootmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element;

Meldingen

- Uitgevoerd beheer binnen 7 kalenderdagen na schonen/maaien melden bij RVO.nl.

Vergoeding per poel per jaar: € 65,39

L09b Poel en klein historisch water: Grote poel en klein historisch water, van 1 sept – 15 okt, min. 75% van de poel is geschoond/gemaaid

Beschrijving

Poelen en het aangrenzende landbiotoop zijn van groot belang als leefgebied voor amfibieën zoals kamsalamander en knoflookpad. Openheid rondom (een deel van) de poel is van belang om een goede voortplantingsbiotoop voor amfibieën te behouden. Door vegetatie periodiek en gefaseerd te maaien, vinden insecten in de niet-gemaaide delen een overwinteringsplek. Het is van belang te voorkomen dat de poel dichtgroeit, dichtslibt en verlandt. Door regelmatig het teveel aan slib, afgestorven plantenresten en waterplanten te verwijderen (opschonen) blijft ook de zuurstofvoorziening in het water op peil. Het beste is om opschonen van de poel in fases uit te voeren. Op deze manier wordt niet de hele poel door de onderhoudswerkzaamheden verstoord, en blijft altijd een deel van de begroeiing in stand waar de, in de poel aanwezige, organismen heen kunnen vluchten. Bij een groter en/of dieper water is kans op aanwezigheid van vis. Het water is dan minder geschikt voor amfibieën, omdat vissen de amfibie-eitjes opeten.

Beheereisen

- Minimaal 5% tot maximaal 35% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks geschoond en/of gemaaid;
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd.

Aanvullende beheervoorschriften

- Minimaal de helft van het natte oppervlakte van de poel bestaat in de periode 15 maart tot 15 juni uit open water. Voor behoud van voldoende open water wordt het element periodiek opgeschoond. Een incidentele droogval is toegestaan in de periode 15 juni tot 15 november;
- Vertrapping van de oevers bij het gebruik van het element als veedrinkpoel wordt voorkomen. Bij het gebruik als veedrinkpoel is minimaal de helft van de oeverlengte uitgerasterd;
- Bomen en struweel op de oever is alleen toegestaan op de noordelijke oever, voor 1/3 van de totale oeverlengte;
- De oever van de poel dient flauw op te lopen en heeft minimaal 1/3 deel een talud van 1:5;
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element gebruikt worden;
- Er mogen geen vissen of andere dieren (zoals eenden en ganzen) worden uitgezet of gekweekt;
- Sloopmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element;

Meldingen

- Uitgevoerd beheer binnen 7 kalenderdagen na schonen/maaien melden bij RVO.nl.

Vergoeding per poel per jaar: € 105,89

L09f Poel en klein historisch water: Jaarlijks beheer + eens in de 10 jaar opschonen binnen beheer periode, poel < 175 m²

Beschrijving

Poelen en het aangrenzende landbiotoop zijn van groot belang als leefgebied voor amfibieën zoals kamsalamander en knoflookpad. Openheid rondom (een deel van) de poel is van belang om een goede voortplantingsbiotoop voor amfibieën te behouden. Door vegetatie periodiek en gefaseerd te maaien, vinden insecten in de niet-gemaaide delen een overwinteringsplek. Het is van belang te voorkomen dat de poel dichtgroeit, dichtslibt en verlandt. Door regelmatig het teveel aan slib, afgestorven plantenresten en waterplanten te verwijderen (opschonen) blijft ook de zuurstofvoorziening in het water op peil. Het beste is om opschonen van de poel in fases uit te voeren. Op deze manier wordt niet de hele poel door de onderhoudswerkzaamheden verstoord, en blijft altijd een deel van de begroeiing in stand waar de, in de poel aanwezige, organismen heen kunnen vluchten. Bij een groter en/of dieper water is kans op aanwezigheid van vis. Het water is dan minder geschikt voor amfibieën, omdat vissen de amfibie-eitjes opeten.

Beheereisen

- Minimaal 5% tot maximaal 35% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks geschoond en/of gemaaid;
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd.

Aanvullende beheervorschriften

- Minimaal de helft van het natte oppervlakte van de poel bestaat in de periode 15 maart tot 15 juni uit open water. Voor behoud van voldoende open water wordt het element periodiek opgeschoond. Een incidentele droogval is toegestaan in de periode 15 juni tot 15 november;
- Vertrapping van de oevers bij het gebruik van het element als veedrinkpoel wordt voorkomen. Bij het gebruik als veedrinkpoel is minimaal de helft van de oeverlengte uitgerasterd;
- Bomen en struweel op de oever is alleen toegestaan op de noordelijke oever, voor 1/3 van de totale oeverlengte;
- De oever van de poel dient flauw op te lopen en heeft minimaal 1/3 deel een talud van 1:5;
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element gebruikt worden;
- Er mogen geen vissen of andere dieren (zoals eenden en ganzen) worden uitgezet of gekweekt;
- Slootmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element;

Meldingen

Uitgevoerd beheer binnen 7 kalenderdagen na schonen/maaien melden bij RVO.nl.

Vergoeding per poel per jaar: € 103,97

L09h Poel en klein historisch water: Jaarlijks beheer + eens in de 5 jaar opschonen binnen beheerperiode, poel > 175 m²

Beschrijving

Poelen en het aangrenzende landbiotoop zijn van groot belang als leefgebied voor amfibieën zoals kamsalamander en knoflookpad. Openheid rondom (een deel van) de poel is van belang om een goede voortplantingsbiotoop voor amfibieën te behouden. Door vegetatie periodiek en gefaseerd te maaien, vinden insecten in de niet-gemaaide delen een overwinteringsplek. Het is van belang te voorkomen dat de poel dichtgroeit, dichtslibt en verlandt. Door regelmatig het teveel aan slib, afgestorven plantenresten en waterplanten te verwijderen (opschonen) blijft ook de zuurstofvoorziening in het water op peil. Het beste is om opschonen van de poel in fases uit te voeren. Op deze manier wordt niet de hele poel door de onderhoudswerkzaamheden verstoord, en blijft altijd een deel van de begroeiing in stand waar de, in de poel aanwezige, organismen heen kunnen vluchten. Bij een groter en/of dieper water is kans op aanwezigheid van vis. Het water is dan minder geschikt voor amfibieën, omdat vissen de amfibie-eitjes opeten.

Beheereisen

- Minimaal 5% tot maximaal 35% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks geschoond en/of gemaaid;
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd.

Aanvullende beheervorschriften

- Minimaal de helft van het natte oppervlakte van de poel bestaat in de periode 15 maart tot 15 juni uit open water. Voor behoud van voldoende open water wordt het element periodiek opgeschoond. Een incidentele droogval is toegestaan in de periode 15 juni tot 15 november;
- Vertrapping van de oevers bij het gebruik van het element als veedrinkpoel wordt voorkomen. Bij het gebruik als veedrinkpoel is minimaal de helft van de oeverlengte uitgerasterd;
- Bomen en struweel op de oever is alleen toegestaan op de noordelijke oever, voor 1/3 van de totale oeverlengte;
- De oever van de poel dient flauw op te lopen en heeft minimaal 1/3 deel een talud van 1:5;
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element gebruikt worden;
- Er mogen geen vissen of andere dieren (zoals eenden en ganzen) worden uitgezet of gekweekt;
- Slootmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element;

Meldingen

Uitgevoerd beheer binnen 7 kalenderdagen na schonen/maaien melden bij RVO.nl.

Vergoeding per poel per jaar: € 47,02

L09i Poel en klein historisch water: Jaarlijks beheer + eens in de 10 jaar opschonen binnen beheerperiode, poel > 175 m²

Beschrijving

Poelen en het aangrenzende landbiotoop zijn van groot belang als leefgebied voor amfibieën zoals kamsalamander en knoflookpad. Openheid rondom (een deel van) de poel is van belang om een goede voortplantingsbiotoop voor amfibieën te behouden. Door vegetatie periodiek en gefaseerd te maaien, vinden insecten in de niet-gemaaide delen een overwinteringsplek. Het is van belang te voorkomen dat de poel dichtgroeit, dichtslibt en verlandt. Door regelmatig het teveel aan slib, afgestorven plantenresten en waterplanten te verwijderen (opschonen) blijft ook de zuurstofvoorziening in het water op peil. Het beste is om opschonen van de poel in fases uit te voeren. Op deze manier wordt niet de hele poel door de onderhoudswerkzaamheden verstoord, en blijft altijd een deel van de begroeiing in stand waar de, in de poel aanwezige, organismen heen kunnen vluchten. Bij een groter en/of dieper water is kans op aanwezigheid van vis. Het water is dan minder geschikt voor amfibieën, omdat vissen de amfibie-eitjes opeten.

Beheereisen

- Minimaal 5% tot maximaal 35% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks geschoond en/of gemaaid;
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd.

Aanvullende beheervorschriften

- Minimaal de helft van het natte oppervlakte van de poel bestaat in de periode 15 maart tot 15 juni uit open water. Voor behoud van voldoende open water wordt het element periodiek opgeschoond. Een incidentele droogval is toegestaan in de periode 15 juni tot 15 november;
- Vertrapping van de oevers bij het gebruik van het element als veedrinkpoel wordt voorkomen. Bij het gebruik als veedrinkpoel is minimaal de helft van de oeverlengte uitgerasterd;
- Bomen en struweel op de oever is alleen toegestaan op de noordelijke oever, voor 1/3 van de totale oeverlengte;
- De oever van de poel dient flauw op te lopen en heeft minimaal 1/3 deel een talud van 1:5;
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element gebruikt worden;
- Er mogen geen vissen of andere dieren (zoals eenden en ganzen) worden uitgezet of gekweekt;
- Sloopmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element;

Meldingen

Uitgevoerd beheer binnen 7 kalenderdagen na schonen/maaien melden bij RVO.nl.

Vergoeding per poel per jaar: € 194,28

A13b Botanisch hooiland

Beschrijving

Botanische graslanden dienen om botanische waarden in stand te houden en/of om bij te dragen aan het behoud of ontwikkelen van geschikt leefgebied voor doelsoorten. Het gaat vaak om typisch 'ouderwets' grasland met een wat pollige structuur en verspreid voorkomende kruiden.

Karakteristieke soorten zijn Paardenbloem, Scherpe boterbloem en Pinksterbloem, en op de drogere percelen Margriet, Knoopkruid en Leeuwentand. Op de wat vochtiger graslanden kunnen kamgrasweiden ontstaan. Binnen Wieden-Weerribben en Olde Maten komen deze graslanden voor op (matig) vochtige veenbodems met een redelijke draagkracht, op zandopduikingen en in de overgangssituatie naar zand- en keileemgronden. Van oorsprong gaat het om bloem- en structuurrijke graslanden, vaak geel van soorten als ratelaar, rolklaver en boterbloem.

Karakteristieke soorten zijn Echte koekoeksbloem, Kale jonker, Biezenknoppen en Moerasrolklaver.

Botanische hooilanden leveren een belangrijke bijdrage aan insecten, vogels en kleine zoogdieren.

De aanwezige kruiden vormen met nectar en zaden een voedselbron, en de wat open, ijle structuur van het gewas biedt schuilgelegenheid en opwarmingsmogelijkheden voor vogels en insecten.

Beheereisen

- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid;
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit bijlage 1 zijn in transect aanwezig in de periode half april tot september;
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.

Aanvullende beheervorschriften

- Beweiding is van 1 maart tot 1 augustus niet toegestaan;
- De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht;
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid;
- Klepelen is niet toegestaan.

Vergoeding per ha per jaar: € 1377,71

A13b1 Botanisch hooiland (ontwikkelingspakket)

Beschrijving

Botanische graslanden dienen om botanische waarden in stand te houden en/of om bij te dragen aan het behoud of ontwikkelen van geschikt leefgebied voor doelsoorten. Hooiland komt binnen Wieden-Weerribben voor op (matig) vochtige veenbodems met een redelijke draagkracht, op zandopduikingen en in de overgangssituatie naar zand- en keileemgronden. Van oorsprong gaat het om bloem- en structuurrijke graslanden, vaak geel van soorten als ratelaar, rolklaver en boterbloem. Karakteristieke soorten zijn Echte koekoeksbloem, Kale jonker, Biezenknoppen en Moerasrolklaver. Botanische hooilanden leveren een belangrijke bijdrage aan insecten, vogels en kleine zoogdieren. De aanwezige kruiden vormen met nectar en zaden een voedselbron, en de wat open, ijle structuur van het gewas biedt schuilgelegenheid en opwarmingsmogelijkheden voor vogels en insecten.

(Nog) niet alle graslanden voldoen echter aan bovenstaande beschrijving, veelal als gevolg van verzuring, verdroging en het niet tijdig maaien van een overheersende grassoort (bijvoorbeeld witbol). Op percelen die rijk zijn aan voedingsstoffen en waarbij sprake is van een overheersende (of productieve) grassoort is het belangrijk om voedingsstoffen af te voeren en/of een dominante fase te doorbreken. Daarom wordt in het ontwikkelingspakket nadrukkelijk gestuurd op het vroeg maaien van de eerste snede op de beheereenheid en een hogere maaifrequentie. Door te maaien als het gras in bloei schiet (stengelstrekking) maar vóórdat het zaad valt wordt de grasplant maximaal belast en is er meer kans dat bloemen een kiemplek kunnen vinden. Laat per maaibeurt 5-10% van het bloemrijkste deel en/of locaties waar grondbroeders hun nest hebben staan. Hiervan profiteren niet alleen zoogdieren en insecten door behoud van dekking en voedsel, ook geeft dit bloeiende planten in dit deel de mogelijkheid om zaad te zetten en te verspreiden over de rest van het perceel. Het gewas moet kort de winter in.

Beheereisen

- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid;
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit [lijst b](#) zijn in transect aanwezig in de periode half april tot september (groeiseizoen);
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 2 keer gemaaid en afgevoerd.

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht;
- Beweiding is van 1 maart tot 1 augustus niet toegestaan;
- 90-95% van de beheereenheid wordt jaarlijks twee keer gemaaid binnen de volgende periodes:
  1. 1^e maaibeurt: voor 8 juni
  2. 2^e maaibeurt: na 1 september
- Ongeveer 5% van het bloemrijkste gewas blijft per maaibeurt staan, waarbij roulatie van het niet gemaaid deel mogelijk is om opslag van struiken en bomen te voorkomen;
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid;
- Klepelen is niet toegestaan.

Vergoeding per ha per jaar: € 1377,71

A13b2 Botanisch hooiland t.b.v. paapje (ontwikkelingspakket)

Beschrijving

Botanische graslanden dienen om botanische waarden in stand te houden en/of om bij te dragen aan het behoud of ontwikkelen van geschikt leefgebied voor doelsoorten. Hooiland komt binnen Wieden-Weerribben voor op (matig) vochtige veenbodems met een redelijke draagkracht, op zandopduikingen en in de overgangssituatie naar zand- en keileemgronden. Van oorsprong gaat het om bloem- en structuurrijke graslanden, vaak geel van soorten als ratelaar, rolklaver en boterbloem. Karakteristieke soorten zijn Echte koekoeksbloem, Kale jonker, Biezenknoppen en Moerasrolklaver. Botanische hooilanden leveren een belangrijke bijdrage aan insecten, vogels en kleine zoogdieren. De aanwezige kruiden vormen met nectar en zaden een voedselbron, en de wat open, ijle structuur van het gewas biedt schuilgelegenheid en opwarmingsmogelijkheden voor vogels en insecten. Hoog opgaande kruiden bieden een zangpost voor het Paapje.

(Nog) niet alle graslanden voldoen echter aan bovenstaande beschrijving, veelal als gevolg van verzuring, verdroging en het niet tijdig maaien van een overheersende grassoort (bijvoorbeeld witbol). Op percelen die rijk zijn aan voedingsstoffen en waarbij sprake is van een overheersende (of productieve) grassoort is het belangrijk om voedingsstoffen af te voeren en/of een dominante fase te doorbreken. Daarom wordt in het ontwikkelingspakket nadrukkelijk gestuurd op het vroeg maaien van de eerste snede op de beheereenheid en een hogere maaifrequentie. Door per maaibeurt ongeveer 5% van het bloem- en structuurrijkste deel van de beheereenheid te laten staan, wordt broedhabitat gecreëerd voor het Paapje in het volgende jaar. Daarnaast profiteren niet alleen zoogdieren en insecten van behoud van dekking en voedsel, ook geeft dit bloeiende planten in dit deel de mogelijkheid om zaad te zetten en zich te verspreiden over de rest van het perceel.

Beheereisen

- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid na overeenstemming met coördinator.
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit [lijst b](#) zijn in transect aanwezig in de periode half april tot september (groeiseizoen)
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal twee keer gemaaid en afgevoerd

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.
- Beweidings is van 1 maart tot 1 augustus niet toegestaan
- 90-95% van de beheereenheid wordt jaarlijks minimaal twee keer gemaaid binnen de volgende periodes:
  - 1^e maaibeurt: voor 8 juni
  - 2^e maaibeurt: na 1 september
- 5-10% van het bloemrijkste gewas en/of locaties waar grondbroeders zitten blijft per maaibeurt staan, roulatie van het niet gemaaid deel is mogelijk om opslag van struiken te voorkomen.
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
- Klepelen is niet toegestaan.

Het gewas moet kort de winter in, met uitzondering van de 5-10% winteroverstaand gewas.

Vergoeding per ha per jaar: € 1377,71

A13b3 Botanisch hooiland t.b.v. grote vuurvliinder (ontwikkelingspakket)

Beschrijving

Botanische graslanden dienen om botanische waarden in stand te houden en/of om bij te dragen aan het behoud of ontwikkelen van geschikt leefgebied voor doelsoorten. Hooiland komt binnen Wieden-Weerribben voor op (matig) vochtige veenbodems met een redelijke draagkracht, op zandopduikingen en in de overgangssituatie naar zand- en keileemgronden. Van oorsprong gaat het om bloem- en structuurrijke graslanden, vaak geel van soorten als ratelaar, rolklaver en boterbloem. Karakteristieke soorten zijn Echte koekoeksbloem, Kale jonker, Biezenknoppen en Moerasrolklaver. Botanische hooilanden leveren een belangrijke bijdrage aan insecten, waaronder de Grote Vuurvliinder, vogels en kleine zoogdieren. De aanwezige kruiden vormen met nectar en zaden een voedselbron, en de wat open, ijle structuur van het gewas biedt schuilgelegenheid en opwarmingsmogelijkheden voor vogels en insecten. Waterzuringrijke oevers van hooilanden kunnen gebruikt worden door Grote Vuurvliinder voor de ei-afzet.

(Nog) niet alle graslanden voldoen echter aan bovenstaande beschrijving, veelal als gevolg van verzuring, verdroging en het niet tijdig maaien van een overheersende grassoort (bijvoorbeeld witbol). Op percelen die rijk zijn aan voedingsstoffen en waarbij sprake is van een overheersende (of productieve) grassoort is het belangrijk om voedingsstoffen af te voeren en/of een dominante fase te doorbreken. Daarom wordt in het ontwikkelingspakket nadrukkelijk gestuurd op het vroeg maaien van de eerste snede op de beheereenheid en een hogere maaifrequentie. Door per maaibeurt ongeveer 5% van het bloem- en structuurrijkste deel van de beheereenheid te laten staan, geeft dit belangrijke nectarplanten de mogelijkheid om zaad te zetten en zich te verspreiden over de rest van het perceel. Daar profiteren niet alleen bloeiende planten van, maar biedt ook vogels, zoogdieren en insecten dekking en voedsel.

Beheereisen

- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid na overeenstemming met coördinator.
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit [lijst b](#) zijn in transect aanwezig in de periode half april tot september (groeiseizoen)
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal twee keer gemaaid en afgevoerd

Aanvullende beheervorschriften

- De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.
- Beweiding is van 1 maart tot 1 augustus niet toegestaan
- 90-95% van de beheereenheid wordt jaarlijks minimaal twee keer gemaaid binnen de volgende periodes:
  - 1^e maaibeurt: voor 8 juni
  - 2^e maaibeurt: na 1 september
- 5-10% van het bloemrijkste gewas en/of locaties waar grondbroeders zitten blijft per maaibeurt staan, roulatie van het niet gemaaid deel is mogelijk om opslag van struiken te voorkomen.
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
- Klepelen is niet toegestaan.
- Het gewas moet kort de winter in, met uitzondering van de 5-10% winteroverstaand gewas.

Vergoeding per ha per jaar: € 1377,71

A13d Botanisch waardevolle hooilandrand

Beschrijving

Botanische graslanden hebben vaak een wat pollige structuur en verspreid voorkomende kruiden. Botanisch waardevol grasland kan een belangrijke bijdrage leveren aan diverse vormen van beheer gericht op vogels, insecten en kleine zoogdieren. De aanwezige kruiden zijn een voedselbron, en de wat open, ijle structuur van het gewas kan schuilgelegenheid bieden.

Beheereisen

- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid;
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit bijlage 1 zijn in transect aanwezig in de periode half april tot september (groei seizoen);
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.

Aanvullende beheervoorschriften

- Beweiding is niet toegestaan;
- De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht;
- De rand is 3 meter breed en ligt aan de buitenkant van het perceel;
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid;
- Klepelen is niet toegestaan.

Vergoeding per ha per jaar: € 1532,03

A13d1 Botanisch waardevolle hooilandrand (ontwikkelingspakket)

Beschrijving

Botanische graslanden hebben vaak een wat pollige structuur en verspreid voorkomende kruiden. Botanisch waardevol grasland kan een belangrijke bijdrage leveren aan diverse vormen van beheer gericht op vogels, insecten en kleine zoogdieren. De aanwezige kruiden zijn een voedselbron, en de wat open, ijle structuur van het gewas kan schuilgelegenheid bieden.

Beheereisen

- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid;
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit bijlage 1 zijn in transect aanwezig in de periode half april tot september (groei seizoen);
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 2 keer gemaaid en afgevoerd.

Aanvullende beheervoorschriften

- Beweiding is niet toegestaan;
- De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht;
- de beheereenheid wordt jaarlijks twee keer gemaaid waarbij de 1^e maaibeurt tussen 15 mei en 8 juni plaatsvindt;
- De rand is 3 meter breed en ligt aan de buitenkant van het perceel;
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid;
- Klepelen is niet toegestaan.

Vergoeding per ha per jaar: € 1532,03

A15a Wintervoedselakker: 1 juni – 15 maart

Beschrijving

Een wintervoedselakker bestaat uit granen en kruiden die niet worden geoogst of ondergeploegd in het volgende jaar (mei-maart). Hierdoor blijven de zaden achter op de akker en vormen een belangrijke voedselbron voor vogelsoorten zoals veldleeuwerik, gele kwikstaart en geelgors. Naast voedsel bieden deze akkers ook veel schuilmogelijkheden voor vogels en muizen die weer als voedsel kunnen dienen voor bijvoorbeeld de bruine kiekendief.

Beheereisen

1. Er wordt een rustperiode in acht genomen van 1 juni tot 15 maart
2. Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 15 maart uit het door CNWO voorgeschreven wintervoedselmengsel

Aanvullende beheervoorschriften

- Gedurende de aanwezigheid van het wintervoedsel wordt een rustperiode aangehouden. In de rustperiode vinden in de oppervlakte geen bewerkingen plaats en wordt er niet beweide;
- Bemesting is alleen toegestaan in overleg met het collectief;
- De beheereenheid dient jaarlijks tussen 16 maart en 30 april te worden ingezaaid met het door CNWO samengestelde mengsel met bijbehorende zaaidichtheid;
- Na inzaai blijft het gewas staan tot 15 maart van het volgende kalenderjaar

Vergoeding per ha per jaar: €2012,65

A19a Kruidenrijke akkerrand, minimaal 3 meter breed

Beschrijving

Dit beheerpakket heeft meerdere doelen waarbij het aantrekken van insecten de belangrijkste is. Deze insecten dragen bij aan de bestuiving van gewassen en helpen mee om op een natuurlijke wijze plaaginsecten te bestrijden. Bijkomend voordeel is dat er ook veel vogels op de insecten afkomen. De rand dient daarnaast ook nog als bufferzone tussen akker en oppervlakte water. Zo helpt een rand bij het verminderen van uitspoeling van bestrijdingsmiddelen en meststoffen en gaat het erosie tegen.

Beheereisen

- Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 15 augustus uit één van de volgende gewassen of teelten: gras, granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (luzerne, rode klaver), groene braak of een combinatie van deze.

Aanvullende beheervoorschriften

- Het Collectief stelt een beheerplan op, waarin o.a. de gekozen akkerrandvariant en het bijbehorend beheer in relatie tot het doel worden onderbouwd met gebruikmaking van de Soortenfiches. In het beheerplan wordt aangegeven en onderbouwd welke opbouw de rand heeft (aandeel kruiden, braak, graan e.d.), hoe vaak en wanneer de rand gemaaid wordt, en hoe vaak en wanneer de rand eventueel kan worden geploegd en her ingezaaid;
- Als er een kruidenmengsel wordt ingezaaid, wordt in het beheerplan (zie vorig punt) bepaald welke zaaimengsels en welke zaaidichtheden gebruikt mogen worden;
- Eenjarige randen en meerjarige randen die niet in het najaar vernieuwd worden, blijven minstens tot 1 september staan;
- Bij vernieuwing van een meerjarige rand in het najaar wordt er tussen 15 augustus en 15 oktober gezaaid;
- De oppervlakte mag in de periode van 15 augustus tot 15 april geploegd worden, afhankelijk van het beheerplan en bovenstaande punten;
- Daar waar ploegen is toegestaan, mag ook een andere diepe grondbewerking worden toegepast;
- Bij maaiwerkzaamheden wordt het maaisel binnen een maand afgevoerd, tenzij in het beheerplan gegronde redenen zijn aangevoerd om dit niet te doen;
- Chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform het Protocol gebruik herbiciden open akkerland bij agrarisch natuurbeheer;
- Bemesting van de beheereenheid is niet toegestaan;
- Er wordt niet beweid van 1 juni tot 15 augustus.

Vergoeding per ha per jaar: €2012,65

L20a1 Hakhoutbeheer, met verplicht jaarlijks beheer

Beschrijving

Een houtwal, houtsingel of elzensingel is een vrij liggend lijnvormig en aaneengesloten landschapselement, al dan niet groeiend op een aarden wal, met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en/of struiken. Het collectief hanteert de richtlijn dat een houtwal of houtsingel tussen de 3 en 20 meter breed is en dat sprake is van een hoge houtwal als het wallichaam meer dan 0,8 meter hoog is. Wanneer het een eenrijige beplanting van voornamelijk Zwarte els betreft, is er sprake van een elzensingel. De begroeiing wordt als hakhout beheerd. Het landschapselement is van belang voor vogels, amfibieën, insecten en kleine zoogdieren.

Beheereisen

- 100 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid;
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het elementen/of maaiafval is verwijderd;
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december.

Aanvullende beheervoorschriften

- Het snoeien vindt jaarlijks plaats van 1 januari tot 15 maart en vanaf 1 oktober;
- De landschappelijke verschijningsvorm moet in stand blijven. Deze wordt vastgelegd in het beheerplan;
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, uitgezonderd het behandelen van stobben van de Amerikaanse vogelkers en ratelpopulier;
- Branden is in de beheereenheid of in de directe omgeving daarvan niet toegestaan;
- Bemesting is niet toegestaan;
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid;
- Als takken of stammen versnipperd worden mogen de snippers niet verwerkt worden in de beheereenheid;
- Als een element voorzien is van een wallichaam, wordt deze in stand gehouden;
- Onder eindkap wordt het afzetten van het element verstaan, m.u.v. eventuele overstaanders;
- In het geval van periodiek beheer wordt het element binnen de contractperiode gedund;
- Onder jaarlijks beheer vallen de volgende werkzaamheden: bestrijding van exoten/ongewenste houtsoorten, terugsnoeien van overhangende takken, onderhoud van een eventueel aanwezig raster en maaien van het wallichaam;
- In het geval van eindkap worden houtsingels en houtwallen langer dan 100 meter in minimaal twee fasen afgezet. Ca. 50% van het element wordt het ene jaar afgezet en het overige deel wordt minimaal twee jaar later afgezet;
- Nadat het groot onderhoud (dunnen of afzetten) is verricht wordt hiervan binnen 7 dagen **melding** gedaan aan het Collectief.

Vergoeding per ha per jaar: €2280,74

L20b4 Elzensingel > 75% bedekking, jaarlijks beheer + periodiek afzetten in beheerperiode

Beschrijving

Een houtwal, houtsingel of elzensingel is een vrij liggend lijnvormig en aaneengesloten landschapselement, al dan niet groeiend op een aarden wal, met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en/of struiken. Het collectief hanteert de richtlijn dat een houtwal of houtsingel tussen de 3 en 20 meter breed is en dat sprake is van een hoge houtwal als het wallichaam meer dan 0,8 meter hoog is. Wanneer het een eenrijige beplanting van voornamelijk Zwarte els betreft, is er sprake van een elzensingel. De begroeiing wordt als hakhout beheerd. Het landschapselement is van belang voor vogels, amfibieën, insecten en kleine zoogdieren.

Beheereisen

- Minimaal 5 % tot maximaal 35 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid;
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het elementen/of maaiafval is verwijderd;
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december.

Aanvullende beheervoorschriften

- Het snoeien vindt jaarlijks plaats van 1 januari tot 15 maart en vanaf 1 oktober;
- De landschappelijke verschijningsvorm moet in stand blijven. Deze wordt vastgelegd in het beheerplan;
- Gedurende de contractperiode vindt een tussenkap plaats;
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, uitgezonderd het behandelen van stobben van de Amerikaanse vogelkers en ratelpopulier;
- Branden is in de beheereenheid of in de directe omgeving daarvan niet toegestaan;
- Bemesting is niet toegestaan;
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid;
- Als takken of stammen versnipperd worden mogen de snippers niet verwerkt worden in de beheereenheid;
- Als een element voorzien is van een wallichaam, wordt deze in stand gehouden;
- Onder eindkap wordt het afzetten van het element verstaan, m.u.v. eventuele overstaanders;
- In het geval van periodiek beheer wordt het element binnen de contractperiode gedund;
- Onder jaarlijks beheer vallen de volgende werkzaamheden: bestrijding van exoten/ongewenste houtsoorten, terugsnoeien van overhangende takken, onderhoud van een eventueel aanwezig raster en maaien van het wallichaam;
- In het geval van eindkap worden houtsingels en houtwallen langer dan 100 meter in minimaal twee fasen afgezet. Ca. 50% van het element wordt het ene jaar afgezet en het overige deel wordt minimaal twee jaar later afgezet;
- Nadat het groot onderhoud (dunnen of afzetten) is verricht wordt hiervan binnen 7 dagen **melding** gedaan aan het Collectief.

Vergoeding per ha per jaar: € -

L20c1 Houtwal en houtsingel, jaarlijks beheer + eindkap in beheerperiode (cyclus 10 jaar)

Beschrijving

Een houtwal, houtsingel of elzensingel is een vrij liggend lijnvormig en aaneengesloten landschapselement, al dan niet groeiend op een aarden wal, met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en/of struiken. Het collectief hanteert de richtlijn dat een houtwal of houtsingel tussen de 3 en 20 meter breed is en dat sprake is van een hoge houtwal als het wallichaam meer dan 0,8 meter hoog is. Wanneer het een eenrijige beplanting van voornamelijk Zwarte els betreft, is er sprake van een elzensingel. De begroeiing wordt als hakhout beheerd. Het landschapselement is van belang voor vogels, amfibieën, insecten en kleine zoogdieren.

Beheereisen

- Minimaal 5 % tot maximaal 35 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid;
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het elementen/of maaiafval is verwijderd;
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december.

Aanvullende beheervoorschriften

- Het snoeien vindt jaarlijks plaats van 1 januari tot 15 maart en vanaf 1 oktober;
- De landschappelijke verschijningsvorm moet in stand blijven. Deze wordt vastgelegd in het beheerplan;
- Gedurende de contractperiode vindt een eindkap plaats;
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, uitgezonderd het behandelen van stobben van de Amerikaanse vogelkers en ratelpopulier;
- Branden is in de beheereenheid of in de directe omgeving daarvan niet toegestaan;
- Bemesting is niet toegestaan;
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid;
- Als takken of stammen versnipperd worden mogen de snippers niet verwerkt worden in de beheereenheid;
- Als een element voorzien is van een wallichaam, wordt deze in stand gehouden;
- Onder eindkap wordt het afzetten van het element verstaan, m.u.v. eventuele overstaanders;
- In het geval van periodiek beheer wordt het element binnen de contractperiode gedund;
- Onder jaarlijks beheer vallen de volgende werkzaamheden: bestrijding van exoten/ongewenste houtsoorten, terugsnoeien van overhangende takken, onderhoud van een eventueel aanwezig raster en maaien van het wallichaam;
- In het geval van eindkap worden houtsingels en houtwallen langer dan 100 meter in minimaal twee fasen afgezet. Ca. 50% van het element wordt het ene jaar afgezet en het overige deel wordt minimaal twee jaar later afgezet;
- Nadat het groot onderhoud (dunnen of afzetten) is verricht wordt hiervan binnen 7 dagen **melding** gedaan aan het Collectief.

Vergoeding per ha per jaar: € -

L20c3 Houtwal en houtsingel, jaarlijks beheer + eindkap in beheerperiode (cyclus 25 jaar)

Beschrijving

Een houtwal, houtsingel of elzensingel is een vrij liggend lijnvormig en aaneengesloten landschapselement, al dan niet groeiend op een aarden wal, met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en/of struiken. Het collectief hanteert de richtlijn dat een houtwal of houtsingel tussen de 3 en 20 meter breed is en dat sprake is van een hoge houtwal als het wallichaam meer dan 0,8 meter hoog is. Wanneer het een eenrijige beplanting van voornamelijk Zwarte els betreft, is er sprake van een elzensingel. De begroeiing wordt als hakhout beheerd. Het landschapselement is van belang voor vogels, amfibieën, insecten en kleine zoogdieren.

Beheereisen

- Minimaal 5 % tot maximaal 35 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid;
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het elementen/of maaiafval is verwijderd;
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december.

Aanvullende beheervoorschriften

- Het snoeien vindt jaarlijks plaats van 1 januari tot 15 maart en vanaf 1 oktober;
- De landschappelijke verschijningsvorm moet in stand blijven. Deze wordt vastgelegd in het beheerplan;
- Gedurende de contractperiode vindt een eindkap plaats;
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, uitgezonderd het behandelen van stobben van de Amerikaanse vogelkers en ratelpopulier;
- Branden is in de beheereenheid of in de directe omgeving daarvan niet toegestaan;
- Bemesting is niet toegestaan;
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid;
- Als takken of stammen versnipperd worden mogen de snippers niet verwerkt worden in de beheereenheid;
- Als een element voorzien is van een wallichaam, wordt deze in stand gehouden;
- Onder eindkap wordt het afzetten van het element verstaan, m.u.v. eventuele overstaanders;
- In het geval van periodiek beheer wordt het element binnen de contractperiode gedund;
- Onder jaarlijks beheer vallen de volgende werkzaamheden: bestrijding van exoten/ongewenste houtsoorten, terugsnoeien van overhangende takken, onderhoud van een eventueel aanwezig raster en maaien van het wallichaam;
- In het geval van eindkap worden houtsingels en houtwallen langer dan 100 meter in minimaal twee fasen afgezet. Ca. 50% van het element wordt het ene jaar afgezet en het overige deel wordt minimaal twee jaar later afgezet;
- Nadat het groot onderhoud (dunnen of afzetten) is verricht wordt hiervan binnen 7 dagen **melding** gedaan aan het Collectief.

Vergoeding per ha per jaar: € -

L21 Beheer van knotbomenrijen

Beschrijving

Een knotbomenrij is een lijnvormig landschapselement met knotbomen. Knotbomenrijen kunnen van belang zijn voor o.a. vogels, amfibieën, insecten en kleine zoogdieren. Daarnaast hebben knotbomenrijen een bepaald belang m.b.t. cultuurhistorie en landschappelijk schoon. Om een knotboom in stand te houden en uitscheuren van takken te voorkomen dient op tijd geknot te worden. Oudere knotbomen zijn vaak hol van binnen en zijn hierdoor een goede broed- en schuilplaats voor vogels, marterachtigen en vleermuizen. Vele soorten insecten en mossen profiteren van de bomen. Een rij met knotbomen dient als verbindingsweg voor dieren. Bij het knotten kunnen de dunnere takken ter plaatse op een hoop of rillen gelegd worden. Amfibieën en kleine zoogdieren maken hier graag gebruik van.

De stam van een knotboom wordt periodiek op een hoogte van ca. 2 meter boven maaiveld afgezet (geknot). De takken worden afgezaagd op 5-10 cm van de kruin, zodat een stompje tak blijft staan. Hierdoor ontstaan sneller holten die gunstig zijn voor holenbroeders en eenden.

Beheereisen

- Minimaal 5% tot maximaal 35% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid;
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het elementen/of maaiafval is verwijderd;
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december.

Aanvullende beheervoorschriften

- Het snoeien vindt plaats van 1 oktober tot en met 15 maart;
- Gedurende de contractperiode wordt de knotbomenrij éénmaal geknot, in een horizontaal vlak;
- De stam van een knotboom wordt minimaal op een hoogte van 1 meter boven maaiveld afgezet (geknot);
- De takken worden afgezaagd op 5-10 cm van de kruin, zodat een stompje tak blijft staan;
- Knotbomenrijen langer dan 100 meter worden in minimaal twee fasen geknot. Ca. de helft van de knotbomenrij wordt het ene jaar geknot en de andere helft wordt minimaal 2 jaar later geknot;
- Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element;
- Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden;
- Het raster mag niet aan het element bevestigd worden;
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid;
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en jacobskruiskruid;
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden;
- Bemesting is niet toegestaan;
- Niet branden in, of in de directe omgeving van het element;
- Nadat het groot onderhoud (knotten) aan de knotbomenrij is verricht, wordt hiervan binnen 7 dagen **melding** gedaan aan het Collectief.

L22b Knip- of scheerheg (eenmaal per 2-3 jaar)

Beschrijving

Heggen zijn al eeuwen te vinden in het Nederlandse cultuurlandschap. Waar in natte delen van Nederland sloten als eigendoms- of perceelscheiding dienden, werden in drogere delen veelal heggen gebruikt. De doornige meidoorn kon daarnaast ook nog een veekerende functie hebben. Ook op landgoederen en forten is het gebruik van meidoornhagen bekend. De introductie van het prikkeldraad rond 1900 heeft gezorgd voor het verdwijnen van veel heggen. Heggen komen in heel Nederland voor, maar zijn vooral te vinden rondom dorpen en boerderijen. Door het regelmatig knippen heeft de heg een strak en recht uiterlijk. Heggen zijn van belang als leefgebied en migratieroute. Daarnaast bieden heggen schuilmogelijkheden voor fauna in het cultuurlandschap.

Beheereisen

- Minimaal 20% tot maximaal 50 % van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid;
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het elementen/of maaiafval is verwijderd;
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december.

Aanvullende beheervorschriften

- De beheereenheid wordt in een cyclus van minimaal eenmaal per 3 jaar en maximaal eenmaal per jaar gesnoeid (geknipt/geschoren), geknot of afgezet in de periode van 15 juli tot en met 15 maart;
- Nadat het groot onderhoud (scheren of knippen) aan de heg is verricht, wordt hiervan binnen 7 dagen **melding** gedaan aan het collectief;
- Na het knippen of scheren heeft de heg een minimale hoogte van 0,8 meter;
- Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element;
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en jacobskruiskruid;
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische- of stobbenbehandeling worden bestreden;
- Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden;
- Het raster mag niet aan het element bevestigd worden;
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid;
- Bemesting is niet toegestaan;
- Niet branden in, of in de directe omgeving van het element.

Vergoeding per meter per jaar: € 1,74

L24 Struweelrand

Beschrijving

Struweelranden kunnen zich ontwikkelen vanuit een extensief beheerde situatie, of aangeplant worden. Afhankelijk van het beheer kunnen randen ontstaan die gedomineerd worden door ruigtekruiden, struiken of een combinatie van beide. Kenmerk van een struweelrand is dat deze zowel vrijliggend, als aansluitend aan een ander element kan liggen. Struweelranden kunnen daarmee dienen als overgangsgebied tussen agrarisch gebruikte percelen en bossen, en zijn in die vorm vooral te beschouwen als een naar voren geschoven bosrand. Struweelranden zijn van groot belang voor de biodiversiteit vanwege hun functie als leefgebied voor vogels als grasmus, patrijs, grauwe klauwier en geelgors, voor zoogdieren als de bunzing en (in combinatie met een aanliggende poel) amfibieën als boomkikker. Wanneer dit microklimaat ontbreekt, kunnen struweelranden vooral van belang zijn voor broedvogels en planten van een meer extensief beheer.

Beheereisen

- Minimaal 5% tot maximaal 35% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid;
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het elementen/of maaiafval is verwijderd;
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december.

Aanvullende beheervorschriften

- Het deel van de rand met kruidachtige begroeiing mag maximaal 1 maal per 5 jaar worden gemaaid waarbij het maaisel wordt afgevoerd;
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element worden verwerkt voor zover dat het element en de begroeiing niet schaadt;
- Nadat het groot onderhoud (snoeien of afzetten) aan de struweelrand is verricht, wordt hiervan binnen 7 dagen **melding** gedaan bij het collectief;
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en jacobskruiskruid;
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden;
- Het gebruik van een klepelmaaier is niet toegestaan;
- Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden;
- Bemesting is niet toegestaan;
- Slootmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid;
- Niet branden in, of in de directe omgeving van het element.

Vergoeding per are per jaar: € 9,38

L27 Hakhoutbosje

Beschrijving

Hakhoutbosjes worden in de volksmond ook wel geriefhoutbosjes genoemd, dergelijke bosjes worden van oudsher als hakhout beheerd. Hakhoutbosjes zijn van groot belang voor de biodiversiteit vanwege hun functie als leefgebied voor diverse vogelsoorten en kleine zoogdieren. Aanwezigheid van overstaanders (bomen die niet worden gekapt bij het periodieke onderhoud) verhoogt de ecologische waarde. In hakhoutbosjes met langzaam groeiende soorten zijn zomereik, wintereik, berk en/of haagbeuk dominant. In hakhoutbosjes met snelgroeiende soorten zijn zwarte els en/of gewone es dominant.

Beheereisen en voorschriften

- Minimaal 5% tot maximaal 35% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid;
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het elementen/of maaiafval is verwijderd;
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot en met 31 december.

Aanvullende beheervoorschriften

- Het snoeien vindt jaarlijks plaats van tussen 1 oktober en 15 maart;
- Minimaal 80% van de oppervlakte van het bosje wordt als hakhout beheerd en periodiek afgezet in een cyclus van eenmaal in de 6 – 25 jaar;
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt;
- Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element;
- Bemesting is niet toegestaan;
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid;
- Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden;
- Het raster mag niet aan het element bevestigd worden;
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en Jacobskruiskruid;
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden;
- Niet branden in, of in de directe omgeving van het element;
- Onder eindkap wordt het afzetten van het element verstaan, m.u.v. eventuele overstaanders;
- Nadat het groot onderhoud (afzetten) aan het hakhoutbosje is verricht, wordt hiervan binnen 7 **melding** gedaan aan het Collectief gemeld;
- Onder jaarlijks beheer vallen de volgende werkzaamheden: bestrijding van exoten/ongewenste houtsoorten, terugsnoeien van overhangende takken, onderhoud van het raster, maaien van de perceelrand.

Vergoeding per are per jaar: € 6,62 (droog) of € 12,27 (vochtig en nat)

A30a Nestgelegenheid zwarte stern

Beschrijving

De zwarte stern is een echte liefhebber van ondiepe moeras maar ook van agrarisch gebied met veel brede sloten en een rijke watervegetatie. Hier foerageert de zwarte stern op visjes, kikkers, en insecten. Echter heeft deze soort het de laatste jaren steeds moeilijker om succesvol te kunnen broeden. Het ontbreken van sterke drijvende waterplanten zoals krabbenscheer is een van de grootste knelpunten. Dit beheerpakket draagt bij aan het vergroten van de broedmogelijkheden en zorgt voor een foerageergebied met veel insecten langs de oevers.

Beheereisen

- Er wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, tenminste via enclaves van minimaal 50 m² (alleen op grasland), met een rustperiode van 1 april tot 1 juli, waarbij de vrijwaring tenminste 14 kalenderdagen duurt, of via het plaatsen van nestbeschermers. Gevonden nesten zijn geregistreerd (bijvoorbeeld op stalkaart of via geo-informatie). Voor specifieke soorten kan nestgelegenheid worden geplaatst;
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd;
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit lijst b zijn in transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober.

Aanvullende beheervoorschriften

- In de rustperiode vinden in de oppervlakte geen bewerkingen en beweiding plaats;
- Bij ieder stuk rand wordt, gerekend vanaf de slootzijde, een aaneengesloten strook van 2 meter tussen 1 april en 1 augustus niet gemaaid, gerold, geslept of bemest, en is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in die periode niet toegestaan. Bovendien wordt die strook tussen 1 april en 1 juli niet beweid;
- Indien het overige deel van de beheereenheid of het belendende perceel voor 1 juli beweid wordt, dient vóór 15 juni een (tijdelijk) raster te worden geplaatst op een afstand van ten minste 0,5 meter van het voorgaande punt bedoelde strook, gezien vanuit slootkant, over de gehele lengte van de rand;
- Halverwege de in het eerste punt bedoelde strook worden, op een onderlinge afstand van ten minste 4 meter en uiterlijk op 1 mei, minimaal 5 en maximaal 10 vlotjes in de sloot uitgelegd als nestgelegenheid voor de zwarte stern;
- De vlotjes worden, voor zover zij niet langer door de zwarte stern gebruikt worden, uiterlijk op 1 september uit het water gehaald, schoongemaakt, gedroogd en opgeslagen;
- De te gebruiken nestvlotjes voldoen aan de eisen zoals geformuleerd door de werkgroep van de Agrarische Natuurvereniging "De Utrechtse Venen";
- De begunstigde houdt bij op hoeveel vlotjes gebroed wordt en hoeveel jongen er uit komen. Deze gegevens worden door het Collectief na afloop van het broedseizoen ter beschikking gesteld aan de Provincie;
- Indien een raster wordt geplaatst meldt de deelnemer dit aan het Gebiedscollectief;
- Gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is slechts toegestaan voor pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en brandnetel;
- Bemesting is niet toegestaan;
- Het gewas wordt jaarlijks na 1 augustus afgevoerd door middel van maaien en afvoeren. Tweede keer maaien en afvoeren is toegestaan;
- Beweiding van de beheereenheid buiten de rustperiode is toegestaan;
- De beheereenheid mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid;

Vergoeding per 1000m² per jaar: € 401,67

A41a Verschralen voedselrijk grasland

In dit pakket wordt gestreefd naar ontwikkeling van kruidenrijk grasland ten behoeve van weidevogels. Er wordt niet bemest, en vroeg gemaaid (en maaisel afgevoerd), zodat er veel biomassa wordt afgevoerd. Het tijdstip van de eerste maaisnede hangt af van de uitgangssituatie. Door het beheer wordt de biomassa productie in een aantal jaren naar beneden gebracht en ontstaat er een structuurrijke zode, waar kruiden meer kans hebben. In zo'n grasland hebben weidevogelkuikens een grotere overlevingskans dan de uitgangssituatie van het grasland.

Voedselrijke, productieve graslanden die potentie hebben om kruidenrijk te worden en in een weidevogelgebied liggen, worden via pakketvariant a beheerd. Als er weidevogels broeden, kan een deel van de beheereenheid worden omgezet in pakketvariant A41c (als kuikenveld), waarbij de rustperioden van variant a en c op elkaar aansluiten.

Beheereisen

- Voorafgaand aan de eerste maaibeurt(en) wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, via een rustperiode van 1 april tot 27 april. Gevonden nesten zijn geregistreerd (bijv op stalkaart of via geo informatie). Voor specifieke soorten kan nestgelegenheid worden geplaatst
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max 10% van de oppervlakte
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd
- Minimaal 2 verschillende indicatorsoorten uit lijst b zijn in een transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid wordt niet bemest.
- Er wordt geen bagger opgebracht.
- Gevonden nesten en kuikens worden beschermd door die delen niet te maaien. Die delen (kuikenvelden met rust) kunnen worden omgezet in pakketvariant A41c
- 90-95% van de beheereenheid wordt jaarlijks minimaal drie keer gemaaid en afgevoerd. De eerste maaibeurt gebeurt zo vroeg mogelijk, om een te zwaar gewas en een eventuele dominantie van witbol te voorkomen, laatste maaibeurt in september/oktober. Eventueel kan de laatste maaibeurt vervangen worden door (na)beweiding.
- Minimaal 10% van het bloemrijkste gewas en/of locaties waar grondbroeders zitten blijft per maaibeurt staan, waarbij roulatie van het niet gemaaide deel mogelijk is.
- (Na)beweiding is mogelijk vanaf 1 augustus.
- Het gewas moet kort de winter in.
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of ingezaaid
- Klepelen is niet toegestaan.

Vergoeding per ha per jaar: € 493,52

A41b Doorbreken dominante graslandfase (witbol, grote vossenstaart, rietgras, zachte dravik)

In dit pakket wordt gestreefd naar ontwikkeling van kruidenrijk grasland ten behoeve van weidevogels. Er wordt niet bemest, en vroeg gemaaid (en maaisel afgevoerd), zodat er veel biomassa wordt afgevoerd. Het tijdstip van de eerste maaisnede hangt af van de uitgangssituatie. Door het beheer wordt de biomassa productie in een aantal jaren naar beneden gebracht en ontstaat er een structuurrijke zode, waar kruiden meer kans hebben. In zo'n grasland hebben weidevogelkuikens een grotere overlevingskans dan de uitgangssituatie van het grasland.

Graslanden met dominantie van Witbol, kunnen via pakketvariant A41b doorgroeien naar kruidenrijke graslanden. Graslanden met dominantie van Witbol zijn ongeschikt als foerageer habitat voor weidevogelkuikens, omdat de structuur te zwaar is, na een regenbui gaat het gras vaak legeren. Maaien in de tweede helft van mei is nodig om Witbol dominantie te doorbreken. Als er weidevogels broeden, kan een deel van de beheereenheid bij de eerste snede worden omgezet in pakketvariant A41d (als kuikenveld), waarbij de rustperioden op elkaar aansluiten.

Beheereisen

- Voorafgaand aan de eerste maaibeurt(en) wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, via een rustperiode van 1 april tot 22 mei. Gevonden nesten zijn geregistreerd (bijv op stalkaart of via geo informatie). Voor specifieke soorten kan nestgelegenheid worden geplaatst.
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max 10% van de oppervlakte
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd
- Minimaal 2 verschillende indicatorsoorten uit lijst b zijn in een transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid wordt niet bemest
- Er wordt geen bagger opgebracht.
- Gevonden nesten en kuikens worden beschermd door die delen niet te maaien. Die delen (kuikenvelden met rust) kunnen worden omgezet in pakketvariant A41d
- 90-95% van de beheereenheid wordt jaarlijks minimaal drie keer gemaaid en afgevoerd. De eerste maaibeurt gebeurt zo vroeg mogelijk, om een te zwaar gewas en een eventuele dominantie van witbol te voorkomen, laatste maaibeurt in september/oktober. Eventueel kan de laatste maaibeurt vervangen worden door (na)beweiding.
- Minimaal 10% van het bloemrijkste gewas en/of locaties waar grondbroeders zitten blijft per maaibeurt staan, waarbij roulatie van het niet gemaaide deel mogelijk is.
- (Na)beweiding is mogelijk vanaf 1 augustus.
- Het gewas moet kort de winter in.
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of ingezaaid
- Klepelen is niet toegestaan.

Vergoeding per ha per jaar: € 879,26

A41c   **Verschralen voedselrijk grasland plus aansluitend kuikenveld**

In dit pakket wordt gestreefd naar ontwikkeling van kruidenrijk grasland ten behoeve van weidevogels. Er wordt niet bemest, en vroeg gemaaid (en maaisel afgevoerd), zodat er veel biomassa wordt afgevoerd. Het tijdstip van de eerste maaisede hangt af van de uitgangssituatie. Door het beheer wordt de biomassa productie in een aantal jaren naar beneden gebracht en ontstaat er een structuurrijke zode, waar kruiden meer kans hebben. In zo'n grasland hebben weidevogelkuikens een grotere overlevingskans dan de uitgangssituatie van het grasland.

Voedselrijke, productieve graslanden die potentie hebben om kruidenrijk te worden en in een weidevogelgebied liggen, worden via pakketvariant A41a beheerd. Als er weidevogels broeden, wordt (een deel van) de beheereenheid omgezet naar een kuikenveld met een rustperiode tot 15 juni.

Beheereisen

- Voorafgaand aan de eerste maaibeurt(en) wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, via een rustperiode van 1 april tot 15 juni. Gevonden nesten zijn geregistreerd (bijv op stalkaart of via geo informatie). Voor specifieke soorten kan nestgelegenheid worden geplaatst.
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max 10% van de oppervlakte
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd
- Minimaal 2 verschillende indicatorsoorten uit lijst b zijn in een transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid wordt niet bemest.
- Er wordt geen bagger opgebracht.
- 90-95% van de beheereenheid wordt jaarlijks minimaal drie keer gemaaid en afgevoerd. De eerste maaibeurt gebeurt zo vroeg mogelijk na afloop kuikenveld, om een te zwaar gewas en een eventuele dominantie van witbol te voorkomen, laatste maaibeurt in september/oktober.
- Minimaal 10% van het bloemrijkste gewas en/of locaties waar grondbroeders zitten blijft per maaibeurt staan, waarbij roulatie van het niet gemaaide deel mogelijk is.
- (Na)beweiding is mogelijk vanaf 1 augustus.
- Het gewas moet kort de winter in.
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of ingezaaid
- Klepelen is niet toegestaan.

Vergoeding per ha per jaar: € 814,97

A41d Doorbreken dominante graslandfase plus aansluitend kuikenveld

In dit pakket wordt gestreefd naar ontwikkeling van kruidenrijk grasland ten behoeve van weidevogels. Er wordt niet bemest, en vroeg gemaaid (en maaisel afgevoerd), zodat er veel biomassa wordt afgevoerd. Het tijdstip van de eerste maaisede hangt af van de uitgangssituatie. Door het beheer wordt de biomassa productie in een aantal jaren naar beneden gebracht en ontstaat er een structuurrijke zode, waar kruiden meer kans hebben. In zo'n grasland hebben weidevogelkuikens een grotere overlevingskans dan de uitgangssituatie van het grasland.

Graslanden met dominantie van Witbol, kunnen via pakketvariant A41b doorgroeien naar kruidenrijke graslanden. Graslanden met dominantie van Witbol zijn ongeschikt als foerageerhabitat voor weidevogelkuikens, omdat de structuur te zwaar is en na een regenbui gaat het gras vaak legeren. Maaien in de tweede helft van mei is nodig om Witbol dominantie te doorbreken. Als er weidevogels broeden, wordt (een deel van) de beheereenheid omgezet naar een kuikenveld met een rustperiode tot 15 juni.

Beheereisen

- Voorafgaand aan de eerste maaibeurt(en) wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, via een rustperiode van 1 april tot 15 juni. Gevonden nesten zijn geregistreerd (bijv op stalkaart of via geo informatie). Voor specifieke soorten kan nestgelegenheid worden geplaatst.
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max 10% van de oppervlakte
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd
- Minimaal 2 verschillende indicatorsoorten uit lijst b zijn in een transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid wordt niet bemest.
- Er wordt geen bagger opgebracht.
- 90-95% van de beheereenheid wordt jaarlijks minimaal drie keer gemaaid en afgevoerd. De eerste maaibeurt gebeurt zo vroeg mogelijk na afloop kuikenveld, om verdere instandhouding witbol te beperken. De laatste maaibeurt in september/oktober.
- Minimaal 10% van het bloemrijkste gewas en/of locaties waar grondbroeders zitten blijft per maaibeurt staan, waarbij roulatie van het niet gemaaide deel mogelijk is.
- (Na)beweiding is mogelijk vanaf 1 augustus.
- Het gewas moet kort de winter in.
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of ingezaaid
- Klepelen is niet toegestaan.

Vergoeding per ha per jaar: € 1136,42

Bijlage 1 Indicatorsoorten

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Bosanemoon	Anemone nemorosa
Achillea soorten	Achillea millefolium, Achillia ptarmica
Gewone engelwortel	Angelica sylvestris
Kervel	Anthriscus cerefolium
Madeliefje	Bellis perennis
Dotterbloem	Caltha palustris
Campanulasoorten	Campanula rotundifolia, Campanula rapunculus
Pinksterbloem	Cardamine pratensis
Knikkende distel	Carduus nutans
Karwij	Carum carvi
Knoopkruid	Centaurea jacea
Hoornbloemsoorten	Cerastium arvense, Cerastium fontanum
Cichorei	div Cichorium soorten
Kale jonker	Cirsium palustre
Streepzaadsoorten	Crepis biennis, Crepis capillaris
Orchissoorten	div Dactylorhiza soorten
Wilde peen	Daucus carota
Slangenkruid	Echium vulgare
Lidrus	Equisetum palustre
Dopheide	Erica tetralix
Kruisdistel	Eryngium campestre
Gewone reigersbek	Erodium cicutarium
Koninginnekruid	Eupatorium cannabinum
Moerasspirea	Filipendula ulmara
Walstrosoorten	div Galium soorten
Ooievaarsbeksoorten	Geranium molle, Geranium pratense
Hondsdrif	Glechoma hederacea
Muizenoor	Hieracium pilosella
Hertshooisoorten	div. Hypericum soorten
Gewoon biggenkruid	Hypochaeris radicata
Gele lis	Iris pseudacorus
Zandblauwtje	Jasione montana
Veldlathyrus	Lathyrus pratensis
Leeuwentandsoorten	Leontodon autumnalis, Leontodon saxatilis
Gewone margriet	Leucanthemum vulgare
Rolklaversoorten	div Lotus soorten
Echte koekoeksbloem	Lychnis flos-cuculi
Wederiksoorten	div Lysimachia soorten
Grote kattenstaart	Lythrum salicaria
Hopklaver	Medicago lupulina
Watermunt	Mentha aquatica

Vergeet-mij-nietje soorten	div Myosotis soorten
Gagel	Myrica gale
Pijptorkruid	Oenanthe fistulosa
Klein vogelpootje	Ornithopus perpusillus
Wilde marjolein	Origanum vulgare
Veenwortel	Persicaria amphibia
Varkenskarwij	peucedanum carvifolia
Smalle weegbree	Plantago lanceolata
Vleugeltjesbloem	Polygala vulgaris
Potentilla soorten	div Potentilla soorten
primula-soorten	div primula soorten
Brunel	Prunella vulgaris
boterbloemsoorten m.u.v. blaartrekkende boterbloem	div Ranunculus soorten
Ratelaarsoorten	Rhinantus angustifolius, Rhinantus minor
zuring soorten m.u.v. ridderzuring	div Rumex soorten
Kruipwilg	Salix repens
Veldsalie	Salvia pratensis
Blauw glidkruid	Scutellaria galericulata
Silenesoorten	div Silene soorten
Moerasandoorn	Stachys palustris
Grasmuur	Stellaria graminea
Blauwe knoop	Succisa pratensis
Boerenwormkruid	Tanacetum vulgare
Paardenbloem	Taraxacum officinale
Poelruit	Thalictrum flavum
Wilde tijm	Thymus serpyllum
Gele morgenster	Tragopogon pratensis
Klaversoorten	div Trifolium soorten
Echte valeriaan	Valeriana officinalis
Ereprijssoorten	div Veronica soorten
Wikkesoorten, m.u.v. voederwikke	div Vicia soorten

Bijlage 2 Overzicht vergoedingen

Beheerpakket	Vergoeding	Eenheid
A01a	€ 333,39	ha/jaar
A01b	€ 485,90	ha/jaar
A01c	€ 649,70	ha/jaar
A01d	€ 731,30	ha/jaar
A01l	€ 273,80	ha/jaar
A01m	€ 273,80	ha/jaar
A01q	€ 242,00	ha/jaar
A01r	€ 242,00	ha/jaar
A01s	€ 242,00	ha/jaar
A01t	€ 242,00	ha/jaar
A02a	€ 304,38	ha/jaar
A02b	€ 456,89	ha/jaar
A02c	€ 609,39	ha/jaar
A02d	€ 761,90	ha/jaar
A02e	€ 914,41	ha/jaar
A03a	€ 912,33	ha/jaar
A03b	€ 1.447,35	ha/jaar
A03c	€ 2.403,37	ha/jaar
A03e	€ 912,33	ha/jaar
A03f	€ 1.447,35	ha/jaar
A03g	€ 2.403,37	ha/jaar
A04a1	€ 125,00	nest/jaar
A04a2	€ 50,00	nest/jaar
A04b	€ 351,65	ha/jaar
A05a	€ 1.250,54	ha/jaar
A05b	€ 1.438,21	ha/jaar
A05c	€ 1.545,45	ha/jaar
A05h	€ 1.062,87	ha/jaar
A06a	€ 581,08	ha/jaar
A06c	€ 398,43	ha/jaar
A07a	€ 115,60	ha/jaar
A08a	€ 105,05	ha/jaar
A08b	€ 157,58	ha/jaar
A08c	€ 210,10	ha/jaar
A08d	€ 52,53	ha/jaar
A08e	€ 78,79	ha/jaar
A08f	€ 105,05	ha/jaar
L09a	€ 65,39	poel/jaar
L09b	€ 105,89	poel/jaar
L09f	€ 103,97	poel/jaar
L09h	€ 47,02	poel/jaar
L09i	€ 194,28	poel/jaar
A13b	€ 1.377,71	ha/jaar
A13b1	€ 1.377,71	ha/jaar

Beheerpakket	Vergoeding	Eenheid
A13b2	€ 1.377,71	ha/jaar
A13b3	€ 1.377,71	ha/jaar
A13d	€ 1.532,03	ha/jaar
A13d1	€ 1.532,03	ha/jaar
A15a	€ 2.012,65	ha/jaar
A19a	€ 2.012,65	ha/jaar
L20a1	€ 2.280,74	ha/jaar
L20b4	-	ha/jaar
L20c1	-	ha/jaar
L20c3	-	ha/jaar
L21	-	ha/jaar
L22b	€ 1,74	meter/jaar
L24	€ 9,38	are/jaar
L27	€ 6,62	are/jaar(droog)
L27	€ 12,27	are/jaar(nat)
A30a	€ 401,67	1000m2/jaar
A41a	€ 493,52	ha/jaar
A41b	€ 879,26	ha/jaar
A41c	€ 814,97	ha/jaar
A41d	€ 1.136,42	ha/jaar

